

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI

DODJELJIVANJA I KORIŠTENJA TEKUĆIH DONACIJA
IZ PRORAČUNA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Bjelovar, studeni 2018.

SADRŽAJ

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
PROGRAMI I PROJEKTI OD INTERESA ZA OPĆE DOBRO FINANCIRANI PUTEM TEKUĆIH DONACIJA IZ PRORAČUNA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE	6
Planiranje programa i projekata	14
Dodjeljivanje financijskih sredstava	21
Sustav praćenja provedbe programa i projekata, analiza ostvarenih rezultata te javno objavljivanje i izvještavanje	27
OCJENA UČINKOVITOSTI DODJELJIVANJA I KORIŠTENJA TEKUĆIH DONACIJA IZ PRORAČUNA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE	32
OČITOVANJE ZAGREBAČKE ŽUPANIJE	33

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

KLASA: 041-01/18-10/39
URBROJ: 613-09-18-8

Bjelovar, 27. studenoga 2018.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI DODJELJIVANJA I KORIŠTENJA
TEKUĆIH DONACIJA IZ PRORAČUNA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Na temelju odredaba članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti dodjeljivanja i korištenja tekućih donacija iz proračuna Zagrebačke županije (dalje u tekstu: Županija).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 5. ožujka do 27. studenoga 2018.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije je dodjeljivanje i korištenje tekućih donacija iz proračuna Županije za 2016. i 2017. U ovoj reviziji, pod pojmom tekuće donacije podrazumijevaju se prijenosi sredstava neprofitnim organizacijama, odnosno organizacijama civilnog društva, turističkim zajednicama, političkim strankama i nezavisnim listama.

Revizijom je obuhvaćeno planiranje, dodjeljivanje sredstava, praćenje i vrednovanje provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro te javno objavljivanje i izvještavanje.

U svrhu ocjene učinkovitosti dodjeljivanja i korištenja tekućih donacija iz proračuna Županije utvrđeni su sljedeći ciljevi:

- provjeriti planiranje programa i projekata
- provjeriti dodjeljivanje sredstava korisnicima
- provjeriti praćenje i vrednovanje provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro te javno objavljivanje i izvještavanje.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim međunarodnim revizijskim standardima vrhovnih revizijskih institucija, revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje revizijskih ciljeva.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije, analizirana je pravna regulativa, podaci Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Ured za udruge), podaci iz Registra udruga koji vodi Ministarstvo uprave Republike Hrvatske, strateški dokumenti Vlade Republike Hrvatske u vezi sa stvaranjem poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva te drugi dostupni podaci.

U postupku revizije:

- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata
- analizirani su podaci i provjerena dokumentacija (planovi, javni natječaji/pozivi, odluke, ugovori) u vezi s provedbom programa i projekata od interesa za opće dobro
- analizirani su podaci prikupljeni putem upitnika i provjerena dokumentacija (poslovne knjige, odluke, planovi i druga dokumentacija) u vezi s planiranjem, dodjeljivanjem i praćenjem provedbe projekata od interesa za opće dobro
- obavljani su razgovori s odgovornim osobama
- pribavljena su obrazloženja o pojedinim aktivnostima u vezi s provedbom programa i projekata od interesa za opće dobro.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti dodjeljivanja i korištenja tekućih donacija iz proračuna Županije utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa. Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća pitanja:

- Jesu li programi i projekti od interesa za opće dobro financirani putem tekućih donacija planirani na propisan način?
- Je li dodjeljivanje sredstava korisnicima obavljeno u skladu sa zakonima i drugim propisima?
- Je li uspostavljen sustav praćenja provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro, analize ostvarenih rezultata te javnog objavljivanja i izvještavanja?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti dodjeljivanja i korištenja tekućih donacija iz proračuna Županije, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
1	2	3
1.	Planiranje programa i projekata od interesa za opće dobro financiranih putem tekućih donacija	<ul style="list-style-type: none"> o u razvojnim strategijama i drugim strateškim dokumentima definirani su ciljevi i prioriteta u financiranju programa i projekata od javnog interesa o prioriteta područja za dodjeljivanje financijskih sredstava pojedinim programima i projektima utvrđena su na temelju ciljeva i prioriteta iz strateških dokumenata za što su planirana sredstva u proračunu o utvrđeni su kriteriji, mjerila i postupci za dodjeljivanje i korištenje financijskih sredstava za provedbu programa i projekata od interesa za opće dobro o izrađeni su godišnji planovi raspisivanja javnih natječaja za financiranje programa i projekata od javnog interesa te sadrže propisane podatke, izrađeni su u propisanom roku i objavljeni na mrežnim stranicama Županije o tijela za pripremu i provedbu natječaja provode propisane postupke i zadaće o u slučajevima kada su financijska sredstva dodijeljena bez objavljivanja javnog natječaja, poštivani su osnovni standardi dodjeljivanja sredstava u vezi s planiranjem financijskih sredstava o u slučajevima kada su financijska sredstva dodijeljena na neki drugi način koji nije predviđen Uredbom, planirana financijska sredstva utvrđena su na temelju ciljeva i prioriteta iz strateških dokumenata za što su planirana sredstva u proračunu o doneseni su programi javnih potreba utvrđeni posebnim zakonima, na temelju kojih se provode aktivnosti, poslovi i djelatnosti od značaja za Županiju o programi javnih potreba usklađeni su s proračunom Županije o sustavno se izgrađuju sposobnosti, posebna znanja i vještine zaposlenika koji rade na poslovima dodjeljivanja financijskih sredstava te ugovaranju i praćenju provedbe programa i projekata od javnog interesa
2.	Dodjeljivanje sredstava korisnicima	<ul style="list-style-type: none"> o financiranje programa i projekata od javnog interesa provodi se na temelju javnih natječaja o javnim natječajima propisani su uvjeti za prijavu, mjerila za ocjenjivanje prijave, postupak odobravanja financijskih sredstava i postupak za podnošenje prigovora (javni natječaji sadrže propisane podatke, propisani su dodatni uvjeti koje trebaju ispunjavati udruge u svrhu ostvarivanja prednosti)

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
		<ul style="list-style-type: none"> ○ dokumentacija za provedbu javnog natječaja utvrđena je na temelju općeg akta o načinu raspodjele raspoloživih sredstava namijenjenih financiranju programa i projekata koje u određenom području provode udruge ○ javni natječaji objavljeni su na mrežnim stranicama Županije i otvoreni su za prijavu programa ili projekta najmanje 30 dana od dana javnog objavljivanja ○ potencijalnim prijaviteljima pruža se podrška u vidu javne objave odgovora na pitanja i/ili pripremnih radionica za izradu projektnih prijava ○ dostava, zaprimanje i provjera prijava (s popratnom dokumentacijom) na javni natječaj obavljena je na propisani način ○ imenovana su povjerenstva za ocjenjivanje prijavljenih programa i/ili projekata u skladu s propisanim kriterijima te obavljaju propisane zadaće ○ donesena je odluka o programima ili projektima koji su dobili financijska sredstva, a rezultati javnih natječaja objavljeni su na mrežnim stranicama Županije ○ sudionici natječaja obaviješteni su o razlozima neispunjavanja propisanih uvjeta natječaja, odobrenim financijskim sredstvima, odnosno ocjeni i razlozima neodobravanja financijskih sredstava te su poštivane procedure u vezi s rješavanjem prigovora ○ s prijaviteljima programa ili projekata kojima su odobrena financijska sredstva zaključeni su ugovori o financiranju iz javnih izvora u propisanom roku ○ ugovori zaključeni s prijaviteljima programa ili projekta sadrže propisane elemente, a prije zaključivanja ugovora pribavljene su izjave o nepostojanju i izbjegavanju dvostrukog financiranja ○ izmjene i/ili dopune ugovora te raskid ugovora obavljen je na propisani način ○ utvrđivanje konačnog iznosa financiranja, odnosno povrat financijskih sredstava obavljen je na propisan način ○ kod korisnika sredstava provode se kontrolni postupci u vezi s upisom korisnika u Registar udruga, obavljanjem djelatnosti i aktivnosti koje su predmet financiranja, uplate propisanih poreza i doprinosa te uspostave financijskog upravljanja i kontrola i sprječavanja sukoba interesa ○ dokumentacija neodobrenih programa i projekata arhivirana je na propisan način ○ kada je propisom utvrđen provoditelj određene aktivnosti i kada je propisan opseg financiranja (financiranje Crvenog križa, vatrogastva) u proračunu su planirana i prenesena sredstva u visini propisanoj posebnim propisima
3.	Sustav praćenja provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro, analiza ostvarenih rezultata te javno objavljivanje i izvještavanje	<ul style="list-style-type: none"> ○ aktivnosti i namjensko trošenje financijskih sredstava u okviru ugovorenog programa ili projekta provode se na propisani način ○ kod sastavljanja Upitnika o fiskalnoj odgovornosti u vezi s praćenjem i kontrolom namjenskog isplaćivanja i korištenja donacija nisu utvrđene slabosti i nepravilnosti ○ kod korisnika sredstava provjerava se provedba programa i projekata čije je razdoblje provedbe najmanje godinu dana i čija je vrijednost iznad 100.000,00 kn ○ utvrđena je prihvatljivost, odnosno neprihvatljivost troškova korisnika sredstava u skladu s propisanim kriterijima ○ vrednovanje natječaja provedeno je samostalno, odnosno uz podršku kompetentnih vanjskih stručnjaka za pojedina programska područja ○ provedene su kontrole u cilju izbjegavanja financiranja aktivnosti koje se financiraju iz državnog proračuna i po posebnim propisima ○ u slučaju utvrđenog sukoba interesa postupano je na propisani način ○ provjeravana je obveza korisnika sredstava u vezi s javnim objavljivanjem ○ Uredu za udruge podnesen je godišnji izvještaj o dodijeljenim financijskim sredstvima iz javnih izvora te provedenim postupcima i učincima financiranih programa i projekata ○ u slučajevima kada su financijska sredstva dodijeljena bez objavljivanja javnog natječaja, poštivani su osnovni standardi dodjeljivanja sredstava u vezi s praćenjem financiranja, javnim objavljivanjem i izvještavanjem

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
		<ul style="list-style-type: none"> ○ u slučajevima kada su financijska sredstva dodijeljena na neki drugi način koji nije predviđen Uredbom korisnici su dostavili izvještaje o radu koji sadrže prirodne pokazatelje i pokazatelje uspješnosti ○ dokumentacija odobrenih programa i projekata arhivirana je na propisani način ○ programi javnih potreba sadrže odredbe o praćenju namjenskog korištenja sredstava i sastavljanju izvješća o ostvarivanju programa ○ sastavljeno je izvješće o ostvarivanju programa javnih potreba.

Dodjeljivanje i korištenje tekućih donacija iz proračuna ocjenjuje se **učinkovitim**, ako su programi i projekti planirani na propisani način, dodjeljivanje sredstava korisnicima obavljeno u skladu s propisima te ako je uspostavljen sustav praćenja i vrednovanja provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro te javnog objavljivanja i izvještavanja.

Dodjeljivanje i korištenje tekućih donacija iz proračuna ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđene slabosti i propusti koje ne utječu bitno na provedbu programa i projekata od interesa za opće dobro.

Dodjeljivanje i korištenje tekućih donacija iz proračuna ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji utječu na provedbu programa i projekata od interesa za opće dobro te su potrebna određena poboljšanja u vezi s planiranjem programa i projekata, dodjeljivanjem sredstava, sustavom praćenja i vrednovanja provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro te javnim objavljivanjem i izvještavanjem.

Dodjeljivanje i korištenje tekućih donacija iz proračuna ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na provedbu programa i projekata od interesa za opće dobro te su potrebna značajna poboljšanja u vezi s planiranjem programa i projekata, dodjeljivanjem sredstava, sustavom praćenja i vrednovanja provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro te javnim objavljivanjem i izvještavanjem.

PROGRAMI I PROJEKTI OD INTERESA ZA OPĆE DOBRO FINANCIRANI PUTEM TEKUĆIH DONACIJA IZ PRORAČUNA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Nacionalnom strategijom stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva 2012. - 2016., utvrđena je potreba unaprjeđenja institucionalnog i normativnog okvira za potporu razvoju civilnoga društva, te osiguranje ujednačene primjene propisa za dodjelu bespovratnih sredstava iz svih javnih izvora (uključivo sredstva iz fondova Europske unije) namijenjenih općem dobru. Potreba unaprjeđenja normativnog okvira utvrđena je budući da su se standardi i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga uglavnom primjenjivali na nacionalnoj, a samo djelomično na lokalnoj razini. Prema Izvješću o provedbi Nacionalne strategije za razvoj civilnoga društva 2012.-2014. značajan napredak ostvaren je u poboljšanju normativnog okvira za djelovanje udruga i drugih neprofitnih organizacija. Između ostalog, donesen je novi Zakon o udrugama (Narodne novine 74/14 i 70/17) i Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15) (dalje u tekstu: Uredba). Uredbom su utvrđeni kriteriji, mjerila i postupci koje nadležna državna tijela, uredi Vlade Republike Hrvatske i tijela i druge javne institucije, a na odgovarajući način i lokalne jedinice, javna trgovačka društva i druga javno pravna tijela primjenjuju pri raspolaganju sredstvima iz javnih izvora za financiranje i ugovaranje programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge. Primjenjivanjem navedenih kriterija, mjerila i postupaka osigurava se učinkovitije, racionalnije i transparentnije korištenje dodijeljenih sredstava.

Programi i projekti od interesa za opće dobro financirani putem tekućih donacija iz proračuna lokalnih jedinica provode se na temelju odredbi Zakona o udrugama, prema kojem nadležna državna tijela, lokalne jedinice i druge javne institucije financiraju i ugovaraju provedbu programa i projekata od interesa za opće dobro na temelju provedenog javnog poziva, odnosno natječaja ili na temelju posebnog propisa o financiranju javnih potreba, a Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog svoje stručne službe nadležne za udruge, Uredbom uređuje kriterije, mjerila i postupke financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge. Na temelju navedenog Zakona, Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu u 2015. Financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro, obavlja se i na temelju drugih propisa i akata lokalnih jedinica.

Programima i projektima od interesa za opće dobro, u smislu Zakona o udrugama, smatraju se zaokruženi i tematski jasno određeni skupovi aktivnosti koje su u skladu s vrednotama propisanim Ustavom Republike Hrvatske, te čije provođenje kroz dugoročni ili vremenski ograničeni rok djelovanja daje vidljivu dodanu društvenu vrijednost kojom se podiže kvaliteta života pojedinca i unaprjeđuje razvoj šire društvene zajednice. Aktivnostima od interesa za opće dobro smatraju se osobito aktivnosti udruga koje pridonose:

- zaštititi i promicanju ljudskih prava
- zaštititi i promicanju prava nacionalnih manjina
- zaštititi i promicanju prava osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju, starijih i nemoćnih
- jednakosti i ravnopravnosti te mirotvorstvu i borbi protiv nasilja i diskriminacije
- promicanju vrijednosti Domovinskog rata
- zaštititi, brizi i izobrazbi djece i mladih te njihovu aktivnom sudjelovanju u društvu
- prevenciji i borbi protiv svih oblika ovisnosti
- razvoju demokratske političke kulture
- zaštititi i promicanju prava manjinskih društvenih skupina

- promicanju i razvoju volonterstva
- socijalnim uslugama i humanitarnoj djelatnosti
- poticanju i razvoju socijalnog poduzetništva
- zaštiti prava potrošača
- zaštiti okoliša i prirode i zaštiti i očuvanju kulturnih dobara
- održivom razvoju, razvoju lokalne zajednice, međunarodnoj razvojnoj suradnji
- zaštiti zdravlja
- razvoju i promicanju znanosti, obrazovanja, cjeloživotnog učenja, kulture i umjetnosti, tehničke i informatičke kulture, sporta, dobrovoljnog vatrogastva, traganja i spašavanja
- te drugim aktivnostima koje se po svojoj prirodi, odnosno po posebnim propisima o financiranju javnih potreba u određenom području mogu smatrati djelovanjem od interesa za opće dobro.

Uredbom su utvrđeni kriteriji, mjerila i postupci kada se udrugama odobravaju financijska sredstva iz javnih izvora za:

- provedbu programa i projekata kojima se ispunjavaju ciljevi i prioritete definirani strateškim i planskim dokumentima
- provedbu lokalnih programa javnih potreba utvrđenih posebnim zakonom
- obavljanje određene javne ovlasti povjerene posebnim zakonom
- pružanje socijalne usluge temeljem posebnog propisa
- sufinanciranje obveznog doprinosa korisnika financiranja za provedbu programa i projekata ugovorenih iz fondova Europske unije i inozemnih javnih izvora
- podršku institucionalnom i organizacijskom razvoju udruge
- druge oblike i namjene dodjeljivanja financijskih sredstava iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: lokalne jedinice).

Prema Zakonu o udrugama, udruga je svaki oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih, odnosno pravnih osoba koje se, radi zaštite njihovih probitaka ili zauzimanja za zaštitu ljudskih prava i sloboda, zaštitu okoliša i prirode i održivi razvoj te za humanitarna, socijalna, kulturna, odgojno-obrazovna, znanstvena, sportska, zdravstvena, tehnička, informacijska, strukovna ili druga uvjerenja i ciljeve koji nisu u suprotnosti s Ustavom i zakonom, a bez namjere stjecanja dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi, podvrgavaju pravilima koja uređuju ustroj i djelovanje toga oblika udruživanja. Zakon o udrugama ne odnosi se na političke stranke, vjerske zajednice, sindikate i udruge poslodavaca. Fundacija je imovina namijenjena da u određenom vremenskom razdoblju služi ostvarivanju neke općekorisne ili dobrotvorne svrhe. Zaklada je imovina namijenjena da sama odnosno prihodima što ih stječe, trajno služi ostvarivanju neke općekorisne ili dobrotvorne svrhe.

Lokalne jedinice financiranje programa i projekata u kulturi, sportu i tehničkoj kulturi, u dijelu koji se odnosi na financiranje programa i projekata udruge, provode na temelju programa javnih potreba čije donošenje je utvrđeno posebnim zakonima. Isto tako za druga područja djelovanja (predškolski odgoj i obrazovanje, školstvo, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, javne potrebe udruge od interesa za lokalnu jedinicu i druga područja djelovanja) donose programe javnih potreba na temelju kojih se provode aktivnosti, poslovi i djelatnosti od značaja za lokalnu jedinicu. Sredstva se udrugama trebaju dodjeljivati na temelju javnog poziva ili natječaja (dalje u tekstu: javni natječaj). Lokalne jedinice su obvezne primjenjivati osnovne standarde planiranja, provedbe te praćenja i vrednovanja financiranja i izvještavanja koji su propisani Uredbom.

Na temelju Uredbe lokalne jedinice trebaju propisati kriterije, mjerila i procedure za dodjeljivanje donacija te s udrugama zaključivati ugovore o financiranju kojima se, između ostalog, utvrđuje i način kontrole namjenskog utroška sredstava.

Prema Uredbi, financiranje programa i projekata provodi se putem javnog natječaja čime se osigurava transparentnost dodjeljivanja financijskih sredstava i omogućava dobivanje što većeg broja kvalificiranih prijava, odnosno odabir najkvalitetnijih programa i projekata te se šira javnost obavještava o prioritetnim područjima djelovanja. Propisima su pojedine udruge izrijekom navedene kao provoditelji određene aktivnosti, a u tim im se slučajevima financijska sredstva dodjeljuju izravno bez objavljivanja javnog natječaja te se primjenjuju odredbe spomenute Uredbe, ako posebnim propisom nije drugačije određeno.

Financijska sredstva dodjeljuju se izravno udruzi u posebno propisanim uvjetima i slučajevima:

- kada je na temelju propisa izrijekom navedena kao provoditelj određene aktivnosti
- žurno djelovanje u rokovima u kojima nije moguće provesti standardni natječajni postupak
- kada udruga ili skupina udruga ima isključivu nadležnost u području djelovanja i/ili zemljopisnog područja za koje se financijska sredstva dodjeljuju
- kada se prema mišljenju nadležnog povjerenstva jednokratno dodjeljuju financijska sredstva do 5.000,00 kn za aktivnosti koje iz opravdanih razloga nisu mogle biti planirane u godišnjem planu udruge, a ukupan iznos tako dodijeljenih sredstava iznosi najviše 5,0 % svih sredstava planiranih u proračunu za financiranje svih programa i projekata udruga.

Kulturna vijeća, zajednice tehničke kulture ili županijske i gradske sportske zajednice, odnosno Sportski savez Grada Zagreba, također na odgovarajući način trebaju primjenjivati Uredbu.

Prema odredbi članka 76. Zakona o sportu (Narodne novine 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15 i 19/16 - ispravak), javne potrebe u sportu za koje se sredstva osiguravaju iz proračuna lokalnih jedinica su programi odnosno aktivnosti, poslovi i djelatnosti od značaja za jedinicu, programe javnih potreba u sportu donosi lokalna jedinica zajedno s godišnjim proračunom, sredstvima za zadovoljavanje javnih potreba u sportu raspolaže sportska zajednica, a sredstva za izvršenje programa lokalna jedinica prenosi na račun sportske zajednice.

Prema odredbi članka 9.a Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi (Narodne novine 47/90, 27/93 i 38/09), javne potrebe u kulturi, za koje se sredstva osiguravaju iz proračuna lokalnih jedinica, jesu kulturne djelatnosti i poslovi, akcije i manifestacije u kulturi od interesa za županije, lokalne jedinice koje one programom utvrde kao svoje javne potrebe, kao i one koje su utvrđene posebnim zakonom, a osobito djelatnost i poslovi ustanova kulture, udruženja i drugih organizacija u kulturi, kao i pomaganje i poticanje umjetničkog i kulturnog stvaralaštva te akcije i manifestacije u kulturi koje pridonose razvitku i promicanju kulturnog života. Program javnih potreba u kulturi donosi predstavničko tijelo lokalne jedinice na prijedlog župana, gradonačelnika ili načelnika zajedno s godišnjim proračunom.

Prema odredbama članka 20. do 23. Zakona o tehničkoj kulturi (Narodne novine 76/93, 11/94 i 38/09), javne potrebe u tehničkoj kulturi za koje se sredstva osiguravaju iz proračuna jedinica lokalne samouprave su aktivnosti, poslovi i djelatnosti lokalnog značenja koje one utvrde kao svoje javne potrebe u vezi s djelovanjem zajednica i saveza tehničke kulture, koji se osnivaju za područje lokalne jedinice te udruga tehničke kulture.

Program javnih potreba u tehničkoj kulturi donosi predstavničko tijelo lokalne jedinice na prijedlog župana, gradonačelnika ili načelnika, zajedno s godišnjim proračunom. Županija donosi program javnih potreba u tehničkoj kulturi od zajedničkog interesa za općine i gradove na njenom području, odnosno županiju kao cjelinu, usklađuje interese i poduzima aktivnosti radi ravnomjernog razvitka tehničke kulture općina i gradova na području županije i županije kao cjeline te utvrđuje odnose u financiranju tehničke kulture na području županije. Županija, odnosno Grad Zagreb svojim programom javnih potreba osiguravaju sredstva za zajednice i saveze tehničke kulture koji su od interesa za županiju, odnosno Grad Zagreb. Predstavničko tijelo lokalne jedinice propisuje kriterije i rokove za utvrđivanje programa javnih potreba i osiguravanje sredstava, način njihova raspoređivanja i dodjele te način praćenja njihova korištenja.

Prema odredbi članka 6. Zakona o socijalnoj skrbi (Narodne novine 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17 i 130/17), djelatnost socijalne skrbi obavljaju ustanove socijalne skrbi, uredi državne uprave u županiji, odnosno nadležni ured Grada Zagreba, lokalne jedinice, udruge, vjerske zajednice, druge pravne osobe, obrtnici i druge fizičke osobe koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi, pod uvjetima i na način propisan navedenim Zakonom, posebnim zakonima i provedbenim propisima. Veliki gradovi i gradovi sjedišta županija dužni su u svom proračunu osigurati sredstva za uslugu prehrane u pučkim kuhinjama, kao i pružanje usluga smještaja u prihvatilištima ili prenoćištima za beskućnike na način propisan navedenim Zakonom. Lokalne jedinice mogu osigurati sredstva za ostvarivanje novčanih naknada i socijalnih usluga stanovnicima na svom području u većem opsegu nego što je utvrđeno Zakonom, na način propisan njihovim općim aktom, ako u svom proračunu imaju za to osigurana sredstva.

Prema odredbama članka 8. i 9. Zakona o Hrvatskom Crvenom križu (Narodne novine 71/10), utvrđene su javne ovlasti Crvenog križa. Osim poslova koje obavlja na temelju javnih ovlasti, Zakonom su utvrđene i druge djelatnosti koje obavlja u skladu s potrebama lokalne zajednice i osiguranim sredstvima. Odredbama Pravilnika o načinu i rokovima plaćanja sredstava iz prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za rad ustrojstvenih oblika Hrvatskog Crvenog križa (Narodne novine 18/11), utvrđena je obveza izdvajanja sredstava iz proračuna lokalnih jedinica za rad ustrojstvenih oblika društava Crvenog križa te rad i djelovanje Službe traženja koja djeluje pri ustrojstvenim oblicima društava Crvenog križa, osnovica za izračun postotaka izdvajanja i obveza nadzora lokalnih jedinica.

U proračunu lokalnih jedinica u kojima djeluju stanice Hrvatske gorske službe spašavanja, a prema odredbi članka 18. Zakona o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja (Narodne novine 79/06 i 110/15), osiguravaju se i sredstva za financiranje redovite djelatnosti stanica Hrvatske gorske službe spašavanja. Predstavničko tijelo lokalne jedinice donosi program javnih potreba za obavljanje djelatnosti stanica Hrvatske gorske službe spašavanja, a stanica Hrvatske gorske službe spašavanja dužna je dostaviti lokalnoj jedinici godišnji program rada i podnijeti izvješće o utrošku sredstava.

Prema odredbama članka 43. Zakona o vatrogastvu (Narodne novine 106/99, 117/01, 36/02 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/03, 139/04 - pročišćeni tekst, 174/04, 38/09 i 80/10), u proračunima lokalnih jedinica osiguravaju se sredstva za financiranje redovne djelatnosti javnih vatrogasnih postrojbi općina, gradova i Grada Zagreba; sredstva za financiranje redovne djelatnosti dobrovoljnih vatrogasnih društava i vatrogasnih zajednica te za opremanje njezinih članica, osim za vatrogasne postrojbe u gospodarstvu. Sredstva za financiranje djelatnosti vatrogasnih zajednica županija i Grada Zagreba osiguravaju se u proračunu županija, odnosno Grada Zagreba, a sredstva za troškove intervencije vatrogasnih postrojbi koje interveniraju po nalogu županijskog vatrogasnog zapovjednika osiguravaju se u proračunu županije. Prema odredbama članka 45. spomenutog Zakona, lokalne jedinice uplaćuju sredstva na račun vatrogasnih zajednica ili dobrovoljnih vatrogasnih društava gdje nema vatrogasne zajednice.

Osim Uredbom, obveza kontrole trošenja prenesenih sredstava propisana je i drugim propisima. Tako je odredbom članka 54.a Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), propisano da su lokalne jedinice obvezne provjeriti zakonito i namjensko korištenje sredstava isplaćenih na temelju posebnih propisa. Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), za neprofitne organizacije koje ostvaruju sredstva iz javnih izvora propisana je obveza izvještavanja o potrošnji proračunskih sredstava. Sadržaj i rokovi dostave izvještaja o potrošnji proračunskih sredstava utvrđeni su Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15 i 67/17). Nadalje, prema odredbi članka 34. Zakona o udrugama, udruge su obvezne najmanje jedanput godišnje o svom radu, opsegu, načinu stjecanja i korištenja sredstava izvještavati davatelja sredstava, a putem mrežne stranice ili na drugi odgovarajući način i širu javnost.

Prema Zakonu o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 139/10 i 19/14) uvedena je obveza čelnika lokalnih jedinica za davanje Izjave o fiskalnoj odgovornosti. Uredbom o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 78/11, 106/12, 130/13, 19/15 i 119/15) propisan je izgled i sadržaj izjave, postupak i rokovi sastavljanja i predaje izjave te način i rokovi izvještavanja Ministarstva financija o uočenim nepravilnostima po provedenim provjerama sadržaja izjave. Čelnik tijela daje Izjavu na temelju popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti koji su obveznici davanja Izjave dužni prethodno popuniti. Navedeni Upitnik, između ostalog, sadrži i podatke o kontroli trošenja sredstava donacija koji se odnose na: praćenje i kontrolu namjenskog isplaćivanja donacija, pomoći i subvencija krajnjim korisnicima te njihovo korištenje; ugovore koji su podloga za isplate; provjere na licu mjesta na odabranom uzorku kod onih krajnjih korisnika kojima su na godišnjoj razini izvršene isplate iznad 20.000,00 kn te izvješće krajnjeg korisnika o utrošku sredstava/realizaciji projekta.

Također, Zakonom o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13 i 85/15) utvrđena je obveza javnog objavljivanja popisa korisnika i visine iznosa dodijeljenih potpora, bespovratnih sredstava i donacija iz proračuna.

Prema podacima iz Registra udruga Republike Hrvatske, u Županiji je na koncu listopada 2018. registrirano 3 038 udruga.

Prema podacima iz financijskih izvještaja, ukupni prihodi i primici Županije iznosili su 282.704.548,00 kn u 2016., odnosno 311.090.992,00 kn u 2017., a ukupni rashodi i izdaci 283.138.812,00 kn u 2016., odnosno 295.627.896,00 kn u 2017. Od navedenih ukupnih rashoda i izdataka, rashodi za tekuće donacije su u 2016. iznosili 26.347.905,00 kn ili 9,3 %, a u 2017. su iznosili 28.316.139,00 kn ili 9,6 %.

Rashodi za tekuće donacije odnose se na prijenose neprofitnim organizacijama (organizacije civilnog društva, turističke zajednice, političke stranke i nezavisne liste) obuhvaćenim revizijom u iznosu 22.563.186,00 kn u 2016., odnosno 23.860.530,00 kn u 2017. te na druge prijenose u iznosu 3.784.719,00 kn u 2016., odnosno 4.455.609,00 kn u 2017., koji nisu obuhvaćeni revizijom. Također, revizijom su obuhvaćeni i prijenosi organizacijama civilnog društva iz područja lovstva u iznosu 500.180,00 kn u 2016., odnosno 598.806,00 kn u 2017., koji su evidentirani na računima subvencija, tako da ukupni rashodi za tekuće donacije obuhvaćeni revizijom za 2016. iznose 23.063.366,00 kn, odnosno za 2017. iznose 24.459.336,00 kn.

Prema Pravilniku o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18), donacije su tekući i/ili kapitalni prijenosi sredstava neprofitnim organizacijama te građanima i kućanstvima koji uključuju i prijenose u naravi, kao što su: hrana, odjeća, pokrivači, lijekovi koje država može davati različitim karitativnim i sličnim dobrotvornim organizacijama za daljnju distribuciju građanima i kućanstvima.

Prema Zakonu o udrugama, pod pojmom programi i projekti od interesa za opće dobro financirani putem tekućih donacija iz proračuna lokalnih jedinica podrazumijevaju se zaokruženi i tematski jasno određeni skupovi aktivnosti koje su u skladu s vrednotama propisanim Ustavom Republike Hrvatske, te čije provođenje kroz dugoročni ili vremenski ograničeni rok djelovanja daje vidljivu dodanu društvenu vrijednost kojom se podiže kvaliteta života pojedinca i unaprjeđuje razvoj šire društvene zajednice.

Provoditelji aktivnosti su udruge te druge organizacije civilnog društva (zaklade i fundacije, strane zaklade i fundacije, vjerske zajednice, umjetničke organizacije, sindikati, udruge poslodavaca te privatne neprofitne ustanove), kada su prema Uredbi, u skladu s uvjetima javnog natječaja za financiranje programa i projekata, prihvatljivi prijavitelji, odnosno partneri. Provoditelji aktivnosti mogu biti i turističke zajednice s obzirom na to da kao neprofitne organizacije na određeni način provode programe i projekte od interesa za opće dobro financirane putem tekućih donacija iz proračuna lokalnih jedinica kroz poticanje i organiziranje kulturnih, zabavnih, umjetničkih, sportskih i drugih manifestacija koje pridonose obogaćivanju turističke ponude, poticanje, organiziranje i provođenje akcija u cilju očuvanja turističkog prostora, unaprjeđivanja turističkog okružja i zaštite čovjekova okoliša te prirodne i kulturne baštine.

Revizijom su također obuhvaćeni i prijenosi sredstava političkim strankama i nezavisnim listama.

Prema odredbi članka 4. Uredbe, davatelj financijskih sredstava Uredu za udruge podnosi godišnji izvještaj o dodijeljenim financijskim sredstvima iz javnih izvora, provedenim postupcima i učincima financiranja programa i projekata. Izvještavanje se provodi putem internetske aplikacije u kojoj se popunjava Detaljno izvješće o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva (dalje u tekstu: Detaljno izvješće) te Upitnik za procjenu usklađenosti postupaka dodjele sredstava udrugama i drugim organizacijama civilnog društva s Uredbom. Ured za udruge na temelju dostavljenih podataka obveznika primjene Uredbe (tijela državne uprave, uredi i tijela Vlade Republike Hrvatske, druge javne institucije, lokalne jedinice, trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno lokalnih jedinica te druge pravne osobe koje dodjeljuju sredstva iz javnih izvora za projekte i programe udruga) izrađuje i Vladi Republike Hrvatske dostavlja godišnje Izvješće o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva iz javnih izvora.

Posljednje Izvješće o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva iz javnih izvora sastavljeno je za 2016., a Vlada Republike Hrvatske ga je usvojila u kolovozu 2018. Izvješće, pored ostalog, sadrži pregled sredstava dodijeljenih za programe i projekte organizacijama civilnoga društva iz proračuna gradova i županija prema općim područjima financiranja te prosječni udjel financiranja općih područja svih gradova i županija u Republici Hrvatskoj.

Prema klasifikaciji djelatnosti udruga iz Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja Registra udruga Republike Hrvatske i Registra stranih udruga u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 4/15), utvrđeno je 17 općih područja financiranja i to socijalna djelatnost, kultura i umjetnost, sport, demokratska politička kultura, ljudska prava, obrazovanje, znanost i istraživanje, zaštita i spašavanje, održivi razvoj, zaštita zdravlja, tehnička kultura, branitelji i stradalnici, međunarodna suradnja, gospodarstvo, zaštita okoliša i prirode, duhovnost, hobistička djelatnost te druga područja djelovanja.

Županija je dostavila Uredu za udruge podatke o dodijeljenim sredstvima i provedenim postupcima u 2016., putem Informacijskog sustava. Također, dostavljen je Upitnik za procjenu usklađenosti postupaka dodjele sredstava udrugama i drugim organizacijama civilnog društva s Uredbom. Zbog radova na mrežnoj aplikaciji Ureda za udruge, Županija nije dostavila navedenom Uredu podatke o dodijeljenim sredstvima i provedenim postupcima za 2017. te su navedeni podaci, za potrebe obavljanja revizije, dostavljeni Državnom uredu za reviziju.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima za financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro te političkih stranaka i nezavisnih lista iz proračuna Županije za 2016. i 2017., prema namjeni i načinu dodjeljivanja sredstava.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi za financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro te političkih stranaka i nezavisnih lista iz proračuna Županije za 2016. i 2017., prema namjeni i načinu dodjeljivanja sredstava

u kn

Redni broj	Namjena sredstava	Način dodjeljivanja	Ostvareni rashodi	
			2016.	2017.
	1	2	3	4
I.	Dodijeljena sredstva korisnicima na koje se primjenjuje Uredba (Detaljno izvješće Županije)	-	15.321.668,00	22.017.465,00
1.	Programi i projekti organizacija civilnog društva	javni natječaj	6.612.568,00	8.406.913,00
2.	Provođenje programa javnih potreba u sportu	izravno	5.895.000,00	6.195.000,00
3.	Provođenje programa javnih potreba u kulturi	javni natječaj i izravno	1.592.500,00	1.582.000,00
4.	Provođenje programa javnih potreba u tehničkoj kulturi	izravno	0,00	712.000,00
5.	Provođenje javnih ovlasti	izravno	1.150.000,00	4.972.592,00
6.	Aktivnosti koje su zbog nepredviđenih događaja financirane izravnom dodjelom sredstava	izravno	0,00	54.000,00
7.	Aktivnosti za koje udruga ima isključivu nadležnost ili operativnu sposobnost	izravno	0,00	20.000,00
8.	Drugo (sredstva dodijeljena na način koji nije predviđen Uredbom)	izravno	71.600,00	74.960,00
II.	Manje iskazana dodijeljena sredstva u Detaljnom Izvješću	-	3.211.022,00	-
III.	Dodjeljivanje sredstava korisnicima/aktivnostima na koje se ne primjenjuje Uredba	-	4.530.676,00	3.945.767,00
1.	Programi i projekti turističke zajednice	izravno	700.000,00	715.000,00
2.	Financiranje političkih stranaka i nezavisnih lista	izravno	3.830.676,00	3.230.767,00
Ukupno (I. + II. + III.)			23.063.366,00	25.963.232,00

Izvor: Detaljna izvješća i poslovne knjige Županije za 2016. i 2017.

Prema podacima iz Detaljnih izvješća, Županija je programe i projekte organizacija civilnog društva financirala u iznosu 15.321.668,00 kn u 2016., a u 2017. u iznosu 22.017.465,00 kn.

Revizijom je utvrđeno da u Detaljnom izvješću za 2016. nisu iskazana sredstva u iznosu 3.211.022,00 kn, a odnose se na sredstva dodijeljena Vatrogasnoj zajednici Zagrebačke županije (dalje u tekstu: Vatrogasna zajednica) u iznosu 2.252.066,00 kn, Zajednici tehničke kulture Zagrebačke županije (dalje u tekstu: Zajednica tehničke kulture) u iznosu 712.000,00 kn, Hrvatskom crvenom križu Društvu Crvenog križa Zagrebačke županije (dalje u tekstu: Crveni križ Županije) za opremanje interventnih timova u iznosu 80.000,00 kn, Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja Stanice Zagreb i Samobor u iznosu 50.000,00 kn, Hrvatskoj udruzi za obuku potražnih pasa u iznosu 20.000,00 kn te drugim organizacijama civilnog društva za razne programe i projekte u iznosu 96.956,00 kn. U Detaljnom izvješću za 2017. su, osim tekućih donacija i subvencija za lovstvo u iznosu 20.513.569,00 kn, iskazane i kapitalne donacije u iznosu 1.503.896,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o ostvarenim rashodima Županije za financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro prema općim područjima financiranja u 2016. i 2017., s udjelom financiranja u rashodima županija Republike Hrvatske u 2016.

Tablica broj 3

Ostvareni rashodi Županije za financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro prema općim područjima financiranja u 2016. i 2017., s udjelom financiranja u rashodima županija Republike Hrvatske u 2016.

u kn

Redni broj	Opće područje financiranja	2016.		2017.		Županije RH u 2016., udjel u %*
		Ostvareni rashodi	Udjel u %	Ostvareni rashodi	Udjel u %	
	1	2	3	4	5	6
1.	Sport	6.551.000,00	42,8	7.112.000,00	32,3	31,4
2.	Zaštita i spašavanje	1.623.000,00	10,6	5.266.573,00	23,9	19,7
3.	Kultura i umjetnost	2.065.500,00	13,5	2.496.100,00	11,3	11,9
4.	Gospodarstvo	2.130.568,00	13,9	2.298.944,00	10,4	11,8
5.	Socijalna djelatnost	1.715.000,00	11,2	2.171.000,00	9,9	11,1
6.	Branitelji i stradalnici	550.000,00	3,6	590.500,00	2,7	5,3
7.	Obrazovanje, znanost i istraživanje	133.600,00	0,9	961.848,00	4,4	0,5
8.	Zaštita okoliša i prirode	265.000,00	1,7	305.000,00	1,4	0,8
9.	Duhovnost	26.000,00	0,2	468.500,00	2,1	0,4
10.	Zaštita zdravlja	185.000,00	1,2	250.000,00	1,1	1,5
11.	Tehnička kultura	42.000,00	0,3	10.000,00	0,0	2,8
12.	Demokratska politička kultura	15.000,00	0,1	20.000,00	0,1	0,3
13.	Hobistička djelatnost	10.000,00	0,1	24.000,00	0,1	0,2
14.	Održivi razvoj	10.000,00	0,1	5.000,00	0,0	0,7
15.	Međunarodna suradnja	0,00	-	11.000,00	0,0	0,1
16.	Ljudska prava	0,00	-	5.000,00	0,0	0,8
17.	Druga područja	0,00	-	22.000,00	0,1	0,6
	Ukupno	15.321.668,00	100,0	22.017.465,00	100,0	100,0

Izvor: Detaljna izvješća Županije za 2016. i 2017.

* Prema Izvješću Ureda za udruge o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva iz javnih izvora u 2016.

Opća područja financiranja koja je Županija financirala u 2016. i 2017. najvećim se dijelom odnose na sport, zaštitu i spašavanje, kulturu i umjetnost, gospodarstvo te socijalnu djelatnost. Za programe iz spomenutih područja financiranja je u 2016. isplaćeno 14.085.068,00 kn ili 91,9 %, a u 2017. isplaćeno je 19.344.617,00 kn ili 87,9 % ukupno ostvarenih rashoda za financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro prema općim područjima financiranja.

Planiranje programa i projekata

Prema Uredbi, davatelj financijskih sredstava na temelju ciljeva i prioriteta definiranih u razvojnim strategijama i nacionalnim programima te drugim odgovarajućim strateškim dokumentima na nacionalnoj, odnosno lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini, u okviru svoga djelokruga utvrđuje prioritete za dodjeljivanje financijskih sredstava programima i projektima i za to planira sredstva u proračunu, odnosno financijskom planu za narednu kalendarsku godinu. Davatelj financijskih sredstava pri financiranju programa i projekata obavezan je primjenjivati osnovne standarde planiranja i financiranja koji se odnose na utvrđivanje prioriteta područja za financiranje programa i projekata, financiranje na temelju javnog natječaja, izradu godišnjeg plana raspisivanja javnih natječaja i objavu na mrežnim stranicama Županije i mrežnim stranicama Ureda za udruge.

Ciljevi i prioriteti u financiranju programa i projekata od javnog interesa su utvrđeni Županijskom razvojnom strategijom iz 2011., koja je bila na snazi do rujna 2017. kada je donesena nova Županijska razvojna strategija do 2020. te drugim strateškim i razvojnim dokumentima (Strategija kulturnog razvoja Zagrebačke županije od 2016. do 2026., Strategija turističkog razvoja Zagrebačke županije od 2016. do 2025., Strategija razvoja informacijske i komunikacijske tehnologije na području Zagrebačke županije iz 2016., Socijalni plan Zagrebačke županije od 2017. do 2022., Program razvoja sporta Zagrebačke županije 2008.-2016.).

Županijska razvojna strategija od 2017. do 2020. sadrži podatke i analizu stanja u područjima koji se odnose na položaj i administrativnu podjelu Županije, demografska i prirodna obilježja, stanje zaštite okoliša i prirode, infrastrukturu, gospodarstvo, tržište rada, društvene djelatnosti, razvoj civilnog društva, sustav civilne zaštite, konkurentnost i upravljanje razvojem. Za svaku od navedenih područja su utvrđene slabosti odnosno problemi te razvojne potrebe. Navedena Strategija također sadrži i osvrt na provedbu Županijske razvojne strategije iz prethodnog programskog razdoblja. Na temelju navedenih analiza, utvrđena je vizija, strateški ciljevi, prioriteti i mjere radi ostvarenja strateških ciljeva, zatim potrebna financijska sredstva i izvori financiranja te praćenje provedbe i izvještavanje. Strategijom su za svaku predloženu mjeru utvrđeni rezultati provođenja mjera, razvojni učinak, nositelji, partneri te ciljane skupine i korisnici. Imenovan je glavni županijski tim koji usmjerava procese pripreme Strategije, a koordinator pripreme i provedbe Strategije je Regionalna razvojna agencija Zagrebačke županije.

Na temelju provedenih analiza, Strategijom iz 2017. su, između ostalog, utvrđeni problemi u području razvoja civilnog društva, a koji se odnose na programe udruga koji nemaju značajniji razvojni učinak, većina udruga se obraća Županiji za sufinanciranje osnovnih troškova rada, nepovezanost lokalne, regionalne i državne razine u sufinanciranju programa udruga, nema objedinjene koordinacije udruga, sufinanciranje i rad udruga se ne prati i ne vrednuje sustavno, nedovoljna je zastupljenost stručnih osoba u tijelima udruga te prenormiranost područja financiranja projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge. Zbog navedenog, Strategijom iz 2017. su utvrđene tri mjere koje je potrebno provesti u području razvoja civilnog društva, a odnose se na unapređenje suradnje s organizacijama civilnog društva, razvoj sporta i sportske infrastrukture te razvoj tehničke kulture.

U skladu sa Strategijom iz 2011. i Strategijom iz 2017., doneseni su godišnji akcijski planovi Županijske razvojne strategije za 2016. i 2017. koji sadrže detaljniji pregled i strukturu svih aktivnosti pojedinog područja za provedbu Strategije na godišnjoj razini te su sastavljeni godišnji izvještaji o provedbi Strategije za 2016. i 2017. u kojoj su dani podaci o provedenim mjerama po pojedinom području.

Osnovni kriteriji, mjerila i postupci za dodjelu i korištenje sredstava su utvrđeni Pravilnikom o financiranju udruga i drugih neprofitnih organizacija iz prosinca 2015. i Pravilnikom o općim uvjetima dodjele donacija, subvencija i kapitalne pomoći iz veljače 2016.

Pravilnikom o financiranju udruga i drugih neprofitnih organizacija je utvrđeno da se sredstva dodjeljuju udrugama i drugim neprofitnim organizacijama čije aktivnosti doprinose zadovoljenju javnih potreba i ispunjavanju ciljeva i prioriteta utvrđenih strateškim i planskim dokumentima Županije.

Financiranje se provodi na temelju javnog natječaja (koji je otvoren najmanje 30 dana od datuma objave) ili javnog poziva (koji je otvoren do iskorištenja sredstava), a samo u iznimnim slučajevima se dodjeljuju bez objavljivanja natječaja ili javnog poziva, odnosno izravno. Za provedbu financiranja su nadležna upravna tijela Županije. Spomenutim Pravilnikom su utvrđene nadležnosti i zadaće upravnih tijela Županije, uvjeti javnih natječaja i javnih poziva, obvezna natječajna dokumentacija, obveza izrade i objave godišnjeg plana raspisivanja natječaja i poziva, zaključivanje ugovora te obveza dokumentiranja projektnih aktivnosti i povrat sredstava.

Pravilnikom o općim uvjetima dodjele donacija, subvencija i kapitalne pomoći je utvrđen postupak dodjele sredstava korisnicima, opći uvjeti koje moraju ispunjavati korisnici sredstava, uvjeti javnih natječaja i javnih poziva, obvezna natječajna dokumentacija, opći uvjeti ugovora, kontrola izvršenja ugovora i obveza izvještavanja.

Prioritetna područja, prioritetni programi te detaljniji uvjeti, mjerila i postupci za dodjelu i korištenje sredstava za programska područja čiji se programi financiraju na temelju provedenih javnih natječaja i javnih poziva (programi u području socijalne skrbi, kulture, poljoprivrede, ruralnog razvitka, ribarstva, šumarstva i lovstva, prostornog uređenja i zaštite okoliša te regionalne i međunarodne suradnje, određeni programi u sportu, obrazovanju, programi civilne zaštite i vjerskih zajednica) utvrđuju se na godišnjoj razini, donošenjem odluke o uvjetima, kriterijima i postupku za ostvarivanje prava na financiranje programa i projekata udruga i drugih neprofitnih organizacija, koju donosi župan za svako programsko područje. Navedenim odlukama župana za 2016. i 2017. utvrđeni su opći uvjeti i ciljevi financiranja programa i projekata, prioritetna područja od posebnog interesa za Županiju, postupak dodjele sredstava, kriteriji za ocjenjivanje programa i projekata, prihvatljivi i neprihvatljivi troškovi, pravo prigovora, obveza zaključivanja ugovora o financiranju, praćenje izvršenja ugovora i izvještavanja o provedbi programa i projekata, obveze korisnika financiranja te je utvrđena dokumentacija za provedbu javnog natječaja ili javnog poziva.

Prioritetna područja i programi koji se financiraju izravno doznakom sredstava na račune zajednica i saveza u sportu, kulturi i tehničkoj kulturi utvrđeni su godišnjim programima javnih potreba u sportu, kulturi i tehničkoj kulturi.

Županija je u prosincu 2015., odnosno u prosincu 2016. donijela programe javnih potreba u sportu, kulturi, tehničkoj kulturi te socijalnoj skrbi za 2016. i 2017. Također je donijela programe javnih potreba u školstvu i zdravstvu. Programi javnih potreba su doneseni zajedno s proračunom Županije i usklađeni su s proračunom Županije. Donošenjem izmjena i dopuna proračuna mijenjala se visina sredstava planiranih za pojedine programe i aktivnosti te su u rujnu 2016., odnosno u rujnu 2017. donesene izmjene i dopune programa javnih potreba za spomenuta područja. Programi javnih potreba ne sadrže odredbe o praćenju namjenskog korištenja sredstava i sastavljanju izvješća o izvršenju programa.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programima javnih potreba utvrditi obvezu izrade izvještaja o izvršenju navedenih programa.

Strateški i razvojni dokumenti, unutarnji akti Županije koji se odnose na ostvarivanje prava na financiranje programa i projekata organizacija civilnog društva te godišnji programi javnih potreba su objavljeni na mrežnim stranicama Županije.

Županija kontinuirano provodi edukaciju zaposlenika koji rade na poslovima dodjeljivanja financijskih sredstava te ugovaranju i praćenju provedbe programa i projekata od javnog interesa, putem radnih sastanaka te seminara i usavršavanja.

Planiranje programa i projekata od interesa za opće dobro obuhvaća planiranje programa i projekata za dodjeljivanje sredstava putem javnog natječaja, dodjeljivanje sredstava bez objavljivanja javnog natječaja te za aktivnosti na koje se ne primjenjuje Uredba.

- Planiranje programa i projekata za dodjeljivanje sredstava putem javnog natječaja

Programi i projekti koji se financiraju na temelju provedenog javnog natječaja ili javnog poziva planirani su u 2016. i 2017. proračunom i godišnjim planovima raspisivanja javnih natječaja i javnih poziva, a programi i projekti u kulturi i socijalnoj skrbi su također planirani i godišnjim programima javnih potreba u kulturi i socijalnoj skrbi.

Županija je za 2016. i 2017. izradila godišnje planove raspisivanja javnih natječaja i javnih poziva za financiranje programa i projekata od javnog interesa, koji su objavljeni na mrežnim stranicama Županije. Navedeni godišnji planovi sadrže podatke o davatelju financijskih sredstava, području, nazivu i planiranom vremenu objave javnog natječaja ili poziva, ukupnom iznosu raspoloživih sredstava te iznosu sredstava namijenjenih za financiranje pojedinih programskih područja, a Godišnji plan raspisivanja javnih natječaja i javnih poziva za 2017. još sadrži i okvirni broj planiranih ugovora te rok na koji se ostvaruje financijska podrška. Godišnjim planovima je predviđena objava sedam javnih natječaja ili javnih poziva za pet programskih područja u 2016. te osam javnih natječaja ili javnih poziva za šest programskih područja u 2017. (kultura, socijalna skrb, poljoprivreda i ruralni razvitak, zaštita okoliša i prirode, gospodarstvo te programi lokalnih akcijskih grupa). Godišnjim planom za 2016. su planirana sredstva za programe i projekte na temelju javnih natječaja i javnih poziva u iznosu 8.948.200,00 kn, a za 2017. u iznosu 9.348.200,00 kn.

Programom javnih potreba u kulturi su, između ostalog, planirana sredstva za izdavačku djelatnost, kulturne manifestacije, muzejsko galerijsku djelatnost i kulturno umjetnički amaterizam udruga i drugih ustanova u kulturi (pučka otvorena učilišta, muzeji, turističke zajednice općina i gradova, druge ustanove u kulturi), za 2016. u iznosu 1.903.700,00 kn, a za 2017. u iznosu 1.907.700,00 kn. Uvjeti, kriteriji i postupak za financiranje programa javnih potreba u kulturi su utvrđeni godišnjim odlukama župana. Prema navedenim odlukama, utvrđivanje kulturnih programa od interesa za Županiju se provodi na temelju javnog poziva, kojeg raspisuje Županija na prijedlog nadležnog upravnog odjela. Javni poziv se raspisuje za programe ustanova u kulturi te programe udruga u kulturi. Prijedlog navedenog programa sastavlja nadležni upravni odjel na temelju mišljenja Kulturnog vijeća Županije.

Programom javnih potreba u socijalnoj skrbi za 2016. i Akcijskim planom javnih potreba u socijalnoj skrbi za 2017. su, između ostalog, planirane tekuće donacije udrugama i organizacijama za programe u području brige za branitelje Domovinskog rata, zdravstvene i socijalno-humanitarne programe, programe u području zaštite od nasilja u obitelji te programe u području brige za umirovljenike i osobe starije životne dobi, za 2016. u iznosu 2.250.000,00 kn, a za 2017. u iznosu 2.500.000,00 kn.

Akcijski plan javnih potreba za 2017. donesen je na temelju Socijalnog plana Županije od 2017. do 2022., koji je donesen u prosincu 2016.

Socijalni plan Županije predstavlja temelj strateškog planiranja u području razvoja socijalne skrbi s ciljem prilagodbe programa stvarnim potrebama. Socijalnim planom Županije navedeno je da će utvrđene smjernice omogućiti Županiji stvaranje mogućnosti za brzim reagiranjem na postavljene zahtjeve i potrebe zajednice, kao i kontinuitet u praćenju i prilagođavanju usvojenih mjera novim i promjenjivim okolnostima te raspodjeli resursa i financijskoj podršci. Socijalnim planom Županije su, između ostalog, utvrđena prioritetna područja, korisničke skupine (stare i nemoćne osobe i umirovljenici, osobe s invaliditetom, djeca i mladi u riziku, obitelji u riziku te dugotrajno nezaposlene osobe), nositelji programa, strateški i operativni ciljevi te praćenje, vrednovanje i izvještavanje o izvršenju Socijalnog plana Županije i godišnjih akcijskih planova javnih potreba u socijalnoj skrbi.

- Planiranje programa i projekata za dodjeljivanje sredstava bez objavljivanja javnog natječaja

Planiranje programa i projekata za dodjeljivanje sredstava korisnicima financiranja bez objavljivanja javnog natječaja najvećim se dijelom odnosi na zajednice i saveze u sportu, kulturi i tehničkoj kulturi te na udruge i organizacije koje obavljaju javne ovlasti povjerene posebnim zakonima. Manjim dijelom se odnosi na jednokratne dodjele sredstava za neplanirane aktivnosti (do 5.000,00 kn) na temelju odluke župana, jednokratne dodjele sredstava za aktivnosti zbog nepredviđenih događaja, za aktivnosti udruga koje imaju isključivu nadležnost ili operativnu sposobnost, isplate novčanih nagrada i druge dodjele sredstava.

Programi i projekti koji se financiraju izravnom dodjelom sredstava su planirani u 2016. i 2017. proračunom, a programi i projekti zajednica i saveza u sportu, kulturi i tehničkoj kulturi te redovna djelatnost Crvenog križa Županije su također planirani i godišnjim programima javnih potreba u sportu, kulturi, tehničkoj kulturi te socijalnoj skrbi za 2016. i 2017.

Programom javnih potreba u sportu su utvrđeni programi od značaja za Županiju, a odnose se na poticanje i promicanje sporta, sportske aktivnosti djece, mladeži i studenata, djelovanje sportskih udruga, zajednica i saveza, domaća i međunarodna natjecanja, zapošljavanje osoba za obavljanje stručnih poslova u sportu, sportsko rekreacijske aktivnosti građana, sportske aktivnosti osoba s posebnim potrebama, planiranje, izgradnju, održavanje i korištenje sportskih građevina značajnih za Županiju te provođenje i financiranje znanstvenih i razvojnih projekata, elaborata i studija u funkciji razvoja sporta. Sredstva za financiranje navedenog Programa se doznaju na račune sportskih zajednica i saveza, odnosno na račune Zajednice sportskih udruga i saveza Županije (dalje u tekstu: Sportska zajednica Županije), Županijskog školskog sportskog saveza Zagrebačke županije, Sportskog saveza osoba s invaliditetom Zagrebačke županije, Hrvatskog skijaškog saveza te Udruge za sport i rekreaciju. Putem Sportske zajednice Županije planirano je financiranje troškova organizacije velikih sportskih priredbi, manifestacija od posebnog značaja za Županiju, nagrade za proglašene najbolje sportaše, stipendije sportaša, skrb o perspektivnim sportašima, programi školovanja i usavršavanja stručnih kadrova za potrebe sporta, međunarodna natjecanja, granski sportski savezi, troškovi funkcioniranja Sportske zajednice Županije te dodatni programi odnosno revalorizacija programa. Uvjete, kriterije i postupak dodjele sredstava granskim sportskim savezima je utvrdila Sportska zajednica Županije.

Putem Županijskog školskog sportskog saveza Zagrebačke županije planirano je financiranje županijskih natjecanja učenika osnovnih i srednjih škola, poluzavršnih natjecanja i sudjelovanje na završnom državnom natjecanju, stručno usavršavanje nastavnika tjelesne i zdravstvene kulture, sportske manifestacije, izbor najboljih sportaša, najam sportskih objekata, naknade za organizatore županijskih sportskih natjecanja te troškovi funkcioniranja navedenog Saveza. Sportski savez osoba s invaliditetom Zagrebačke županije ima tri gradske udruge s ukupno jedanaest klubova, a planirano je sufinanciranje sudjelovanja sportaša s invaliditetom na državnim i međunarodnim natjecanjima, organizacija i nastup na sportskim manifestacijama te troškovi funkcioniranja navedenog Saveza. Hrvatski skijaški savez je organizator Snježne kraljice na Sljemenu, uz potporu Vlade Republike Hrvatske, Grada Zagreba, Županije i drugih donatora. Udruga za sport i rekreaciju je organizator programa Sportske igre mladih, kao najvećeg sportsko rekreacijskog i edukacijskog programa za djecu i mlade kojim se nastoji omogućiti druženje djece i mladih s vršnjacima iz cijele zemlje i inozemstva kroz sudjelovanje u sportskim natjecanjima u deset sportova te drugim edukacijskim i zabavnim aktivnostima, tijekom ljetnih praznika. Programom javnih potreba u sportu su planirane javne potrebe u sportu u 2016. u iznosu 5.945.000,00 kn, a u 2017. u iznosu 6.245.000,00 kn.

Programom javnih potreba u kulturi su, između ostalog, planirana sredstva za Zajednicu kulturno-umjetničkih udruga Zagrebačke županije (dalje u tekstu: Zajednica kulturno umjetničkih udruga) za 2016. u iznosu 800.000,00 kn, a za 2017. u iznosu 900.000,00 kn. Program javnih potreba u kulturi ne sadrži podatke o namjeni sredstava dodijeljenih Zajednici kulturno umjetničkih udruga (za udruge u kulturi, drugo). Iz godišnjih izvješća o radu spomenute Zajednice je vidljivo da su sredstva doznačena Zajednici za financiranje putnih troškova udruga u kulturi i redovno poslovanje Zajednice. Godišnjim odlukama župana su utvrđeni uvjeti, kriteriji i postupak za financiranje programa javnih potreba u kulturi, na temelju odredbi Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi, a koji se odnose na ustanove i udruge u kulturi. Navedenim odlukama župana nisu obuhvaćeni programi javnih potreba u kulturi koji se financiraju putem Zajednice kulturno umjetničkih udruga. Uvjete, kriterije i postupak dodjele sredstava udrugama u kulturi putem Zajednice kulturno umjetničkih udruga je odlukom utvrdila Zajednica.

Državni ured za reviziju predlaže programima javnih potreba u kulturi planirati programe koji će se financirati putem Zajednice kulturno umjetničkih udruga.

Programom javnih potreba u tehničkoj kulturi su planirana sredstva za projekte klubova mladih tehničara pri osnovnim školama, funkcioniranje rada i obrazovanje zaposlenika Zajednice tehničke kulture, nabavu opreme i održavanje objekata te za isplatu županijskih novčanih nagrada. Sredstva za financiranje navedenog Programa se doznačuju na račun Zajednice tehničke kulture te su za 2016. i za 2017. planirana u iznosu 712.000,00 kn, od čega su sredstva za projekte klubovima mladih tehničara pri osnovnim školama za 2016. planirana u iznosu 100.000,00 kn, a za 2017. u iznosu 82.000,00 kn. Iz programa javnih potreba u tehničkoj kulturi nisu jasno vidljive planirane donacije drugim udrugama i klubovima u tehničkoj kulturi. Kriteriji za utvrđivanje programa javnih potreba u tehničkoj kulturi te način njihova raspoređivanja i dodjele nisu utvrđeni. Prema odredbi članka 22. Zakona o tehničkoj kulturi, predstavničko tijelo županije propisuje kriterije i rokove za utvrđivanje programa javnih potreba u tehničkoj kulturi, način njihova raspoređivanja i dodjele te način praćenja njihova korištenja.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi kriterije i rokove za utvrđivanje programa javnih potreba u tehničkoj kulturi te način njihova raspoređivanja i dodjele, u skladu s odredbama Zakona o tehničkoj kulturi.

Također predlaže programima javnih potreba u tehničkoj kulturi, između ostalog, zasebno planirati rad i programe udruga i klubova u tehničkoj kulturi.

Programom javnih potreba u socijalnoj skrbi za 2016. i Akcijskim planom javnih potreba u socijalnoj skrbi za 2017. su, između ostalog, planirana sredstva za financiranje rada i djelovanje službe traženja Crvenog križa Županije, za 2016. u iznosu 1.150.000,00 kn, a za 2017. u iznosu 1.120.000,00 kn. Crveni križ Županije, kao ustrojstveni oblik Hrvatskog crvenog križa, djeluje na području osam gradskih društava i koordinira provedbu programa, ciljeva i zadataka od zajedničkog interesa gradskih društava Crvenog križa Županije.

Crveni križ Županije, Vatrogasna zajednica, Hrvatska gorska služba spašavanja Stanice Zagreb i Samobor te Hrvatska udruga za obuku potražnih pasa određeni su za operativne snage civilne zaštite u Županiji, na temelju Smjernica za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Županije od 2016. do 2019., Godišnjeg plana razvoja sustava civilne zaštite za 2016. i 2017. s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje te Odluke o određivanju operativnih snaga zaštite i spašavanja Županije. Navedeni dokumenti su doneseni na temelju odredbi Zakona o sustavu civilne zaštite (Narodne novine 82/15), prema kojem su operativne snage vatrogastva, Hrvatske gorske službe spašavanja i Hrvatskog Crvenog križa utvrđene kao temeljne operativne snage u sustavu civilne zaštite, a jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezne su organizirati poslove iz svojeg samoupravnog djelokruga koji se odnose na planiranje, razvoj, učinkovito funkcioniranje i financiranje sustava civilne zaštite. Osim navedenog, obavljanje javnih ovlasti vatrogasnim zajednicama, Crvenom križu i Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja je povjereno na temelju odredbi Zakona o vatrogastvu, Zakona o Hrvatskom Crvenom križu i Zakona o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja. Godišnjim planom razvoja sustava civilne zaštite za 2016. i 2017. su planirana sredstva za navedene korisnike, izravnom dodjelom sredstava. Zbog navedenog, prema pisanom obrazloženju Županije, nije donesen program javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanica Zagreb i Samobor, kao zasebni dokument, propisan odredbom članka 18. Zakona o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja.

- Planiranje sredstava za aktivnosti na koje se ne primjenjuje Uredba

Financiranje Turističke zajednice Županije je planirano proračunom i Programom poticanja poduzetništva Županije za 2017. Za 2016. i 2017. je planirano financiranje četiri projekta Turističke zajednice koji se odnose na dizajn vrijednosti (dodjela potpora za manifestacije u kulturi, sportu i zabavi radi obogaćivanja turističke ponude i povećane turističke potrošnje te potpora razvoju destinacijskih marketinških organizacija), komunikaciju vrijednosti (dodjela potpora za internetsko oglašavanje, medijsku promidžbu te održavanje i dopunu turističke signalizacije), distribuciju i prodaju vrijednosti (dodjela potpora za predstavljanje turističke ponude na sajmovima i kongresima te putem studijskih putovanja novinara) te marketinšku infrastrukturu (dodjela potpora za pripremu i tiskanje CD-a i DVD-a za nastup na sajmovima). Programom rada Turističke zajednice za 2016. i 2017. su detaljnije utvrđene i opisane aktivnosti, kao i potrebna sredstva za ostvarenje pojedine aktivnosti.

Dodjeljivanje financijskih sredstava

Prema Uredbi, davatelj financijskih sredstava pri financiranju programa i projekta obvezan je primjenjivati osnovne standarde provedbe financiranja koji se odnose na obvezu provođenja javnog natječaja i propisanih postupaka u provedbi natječaja, pripremu natječajne dokumentacije, poštivanje pravila nepristranosti i povjerljivosti, javne objave rezultata javnog natječaja, podnošenje prigovora, zaključivanje ugovora o financiranju, postupanje u vezi s izbjegavanjem dvostrukog financiranja te druge postupke.

Financijska sredstva se korisnicima dodjeljuju putem javnog natječaja, bez objavljivanja javnog natječaja te za aktivnosti na koje se ne primjenjuje Uredba.

- Dodjeljivanje financijskih sredstava putem javnog natječaja

Prema Uredbi, financiranje programa i projekata provodi se putem javnog natječaja, a osim za financiranje programa i projekata, javni natječaj se objavljuje za financiranje, odnosno sufinanciranje podrške institucionalnom, organizacijskom i programskom razvoju udruga, programa javnih potreba koje provode udruge i koje su u pojedinim područjima propisane posebnim zakonima, rada udruga pružatelja socijalnih usluga putem socijalnog ugovaranja, obveznog doprinosa korisnika financiranja za provedbu programa i projekata ugovorenih iz fondova Europske unije i inozemnih javnih izvora te za dodjelu nefinancijske podrške u pravima, pokretninama i nekretninama namijenjene udrugama koje provode programe i projekte. Dokumentaciju za provedbu javnog natječaja (dalje u tekstu: natječajna dokumentacija) utvrđuje čelnik davatelja financijskih sredstava odlukom o načinu raspodjele raspoloživih sredstava namijenjenih financiranju programa i projekata koje u određenom području provode udruge. Natječajna dokumentacija obuhvaća temeljni dokument za raspisivanje i provedbu javnog natječaja, tekst javnog natječaja, upute za prijavitelje, obrasce za prijavu programa ili projekta, popis priloga koje je potrebno priložiti uz prijavu, obrazac za ocjenu kvalitete/vrijednosti programa ili projekta, obrazac izjave o nepostojanju dvostrukog financiranja, obrazac ugovora o financiranju programa ili projekta te obrasce za izvještavanje.

U tablici broj 4 daju se podaci o broju i vrijednosti programa ili projekata u 2016. i 2017., po područjima u kojima su provedeni javni natječajni.

Tablica broj 4

Broj i vrijednost programa ili projekata u 2016. i 2017.,
po područjima u kojima su provedeni javni natječaji

u kn

Redni broj	Područje financiranja	Ostvareno			
		2016.		2017.	
		Broj programa*	Iznos	Broj programa*	Iznos
	1	2	3	4	5
1.	Socijalna skrb i braniteljske udruge	40	2.170.000,00	40	1.991.000,00
2.	Kultura, sport, obrazovanje, socijalna skrb, braniteljske i vjerske udruge	202	2.089.000,00	304	3.445.968,00
3.	Javne potrebe u kulturi	109	1.592.500,00	117	1.582.000,00
4.	Razvoj i unapređenje lovstva	120	979.633,00	159	1.123.592,00
5.	Poljoprivreda, ruralni razvitak, ribarstvo, šumarstvo i lovstvo (javni natječaj)	29	624.000,00	26	616.000,00
6.	Poljoprivreda, ruralni razvitak, ribarstvo, šumarstvo i lovstvo (javni poziv)	62	369.936,00	64	440.353,00
7.	Zaštita okoliša i prirode	14	250.000,00	13	250.000,00
8.	Braniteljske udruge	-	-	12	450.000,00
9.	Pčelarske udruge	10	130.000,00	9	90.000,00
	Ukupno	586	8.205.069,00	744	9.988.913,00

Izvor: Detaljna izvješća Županije za 2016. i 2017.

* broj programa, projekata ili manifestacija

Prema Detaljnim izvješćima Županije, na temelju provedenih javnih natječaja i javnih poziva dodijeljena su sredstva korisnicima financiranja tijekom 2016. u iznosu 8.205.069,00 kn, a tijekom 2017. u iznosu 9.988.913,00 kn te se odnose na tekuće i kapitalne donacije. Prema poslovnim knjigama i evidencijama Županije, korisnicima financiranja su dodijeljene tekuće donacije na temelju provedenih javnih natječaja i poziva tijekom 2016. u iznosu 7.463.071,00 kn, a tijekom 2017. u iznosu 8.876.706,00 kn. Sredstva su dodijeljena za razne programe u području socijalne skrbi, kulture, sporta, civilne zaštite, poljoprivrede, ruralnog razvitka, ribarstva, šumarstva i lovstva te prostornog uređenja i zaštite okoliša.

Tijekom 2016. je Županija objavila osam javnih natječaja ili poziva, a tijekom 2017. je objavila devet javnih natječaja ili poziva za financiranje programa i projekata udruga. Javni natječaj za financiranje programa i projekata udruga proizašlih iz Domovinskog rata je u 2016. objavljen unutar javnog natječaja za financiranje programa i projekata udruga i drugih neprofitnih organizacija čije područje djelovanja je zdravstvenog, socijalnog i humanitarnog značenja. Svi javni natječaji i pozivi su objavljeni na mrežnim stranicama Županije i Ureda za udruge.

Za svako programsko područje župan je donio odluke o uvjetima, kriterijima i postupku za ostvarivanje prava na financiranje programa i projekata udruga i drugih neprofitnih organizacija za 2016. i 2017. Na temelju navedenih odluka, nadležni upravni odjeli su raspisali javne natječaje i javne pozive po programskim područjima, koji su objavljeni na mrežnim stranicama Županije. Javni natječaji su otvoreni 30 dana od datuma objave, a javni pozivi su otvoreni tijekom gotovo cijele godine, odnosno do iskorištenja financijskih sredstava.

Javni natječaji i javni pozivi objavljeni tijekom 2016. i 2017. sadrže propisane podatke te sadrže i dodatne uvjete koje trebaju ispunjavati korisnici financiranja u svrhu ostvarivanja prednosti, ovisno o programima i programskim područjima. Upute za prijavitelje sadrže detaljne informacije o razlozima, ciljevima i uvjetima natječaja, načinu prijavljivanja i postupku provedbe natječaja.

Za svako programsko područje imenovana su povjerenstva za otvaranje prijava i ocjenu ispunjavanja propisanih (formalnih) uvjeta natječaja, te povjerenstva za ocjenjivanje prijava. Članovima povjerenstava je utvrđeno pravo na naknadu prema Odluci o naknadama članovima radnih tijela Županije iz 2013., dok su način rada i zadaci povjerenstava utvrđeni odlukama župana o uvjetima, kriterijima i postupku za ostvarivanje prava na financiranje programa i projekata udruga i drugih neprofitnih organizacija za 2016. i 2017. Članovi povjerenstava su potpisali izjave o nepristranosti i povjerljivosti.

Nakon zaključivanja javnih natječaja, odnosno po prikupljenim prijavama po javnim pozivima na mjesečnoj razini, povjerenstva za otvaranje prijava i ocjenu ispunjavanja propisanih (formalnih) uvjeta natječaja provjeravala su prijave ispunjavanjem obrazaca. Putem navedenog obrasca provode se, između ostalog, kontrolni postupci u vezi s upisom korisnika u Registar udruga, obavljanjem djelatnosti i aktivnosti koje su predmet financiranja te uplate propisanih poreza i doprinosa. Također se provjeravaju izjave o neosuđivanosti, izjave o nefinanciranju iz drugih javnih izvora, izjave o partnerstvu te financijski izvještaji za prethodnu godinu i financijski planovi. Izjavom o nefinanciranju korisnici financiranja potpisuju pod kaznenom i materijalnom odgovornošću da neće ostvariti za predloženi program ili projekt financijska sredstva iz javnih izvora (proračun Županije ili neki drugi javni izvor) u iznosu većem od procijenjene vrijednosti cijelog programa ili projekta, kada je u pitanju ista aktivnost, koja se provodi na istom području, u isto vrijeme i za iste korisnike. Navedena povjerenstva su sastavljala zapisnike o radu, iz kojih su vidljive analize zaprimljenih prijava.

Prijave koje su ispunile propisane (formalne) uvjete natječaja prosljeđene su povjerenstvu za ocjenjivanje prijava. Povjerenstva za ocjenjivanje prijava su ocjenjivala zaprimljene prijave ispunjavanjem obrasca, prema jedinstvenom nizu kriterija (pitanja) koje određuje svaki nadležni upravni odjel za svaki javni natječaj i javni poziv, vodeći računa o uvjetima koji su natječajem propisani. Povjerenstva za ocjenjivanje prijava su sastavljala zapisnike o radu, iz kojih su vidljivi programi koji su zadovoljili sve uvjete natječaja i programi koji nisu zadovoljili uvjete natječaja, s obrazloženjima.

Povjerenstva za ocjenjivanje prijava su županu dostavila prijedloge za dodjelu financijskih sredstava za programe i projekte, na temelju kojih je župan donio odluke/zaključke o dodjeli financijskih sredstava. Rezultati javnih natječaja i javnih poziva (odluke/zaključci o dodjeli financijskih sredstava) se objavljuju na mrežnim stranicama Županije.

Prijavitelji kojima nisu odobrena financijska sredstva za prijavljeni program ili projekt, obavještavaju se o razlozima neispunjavanja propisanih uvjeta natječaja pisanim putem ili je u tekstu natječaja navedeno da se objava rezultata natječaja na mrežnim stranicama Županije smatra danom dostave pisane obavijesti prijaviteljima o rezultatima natječaja. Svim prijaviteljima na natječaj je omogućen naknadni uvid u ocjenu njihovih prijavljenih projekata odnosno programa, kao i podnošenje prigovora na odluke o neispunjavanju propisanih uvjeta natječaja i odluke o dodjeli financijskih sredstava. Poštivane su procedure u vezi s rješavanjem prigovora.

Neki programi u kulturi, programi braniteljskih udruga te socijalni i humanitarni programi su tijekom 2016. i 2017. financirani na temelju različitih kriterija, jer su financirani putem dva upravna odjela za koje su odlukama o uvjetima, kriterijima i postupku za ostvarivanje prava na financiranje programa i projekata udruga i drugih neprofitnih organizacija doneseni različiti kriteriji dodjele sredstava.

Državni ured za reviziju predlaže za iste programe u kulturi, programe braniteljskih udruga te socijalne i humanitarne programe primijeniti jednake kriterije za ostvarivanje prava na financiranje programa i projekata udruga i drugih neprofitnih organizacija.

Sa svim prijaviteljima programa ili projekta kojima su odobrena financijska sredstva zaključeni su ugovori o financiranju u propisanom roku (30 dana od dana donošenja odluke/zaključka župana o dodjeli sredstava), osim za određene programe i projekte u području poljoprivrede, ruralnog razvitka, ribarstva, šumarstva i lovstva za koje su sredstva dodijeljena za završene programe i projekte. Ugovori sadrže propisane elemente. Dodaci ugovorima su zaključeni samo u pojedinim i opravdanim slučajevima, a odnose se na produženje roka dostave godišnjeg izvješća o izvršenju programa.

Tijekom 2016. i 2017. Županija nije raskidala ugovore o dodjeli financijskih sredstava, već je samo u pojedinim slučajevima s korisnicima financiranja zaključivala dodatke ugovorima, a koji su se odnosili na produženje roka dostave godišnjih izvješća o izvršenju programa. Konačni iznosi financiranja nisu premašivali iznos sredstava navedenih u ugovoru. Nekoliko korisnika financiranja je vratilo dio doznačenih sredstava za program jer su troškovi programa izvršeni u manjem iznosu od ugovorenog.

Kod korištenja sredstava za programe i projekte od interesa za opće dobro nisu utvrđeni sukobi interesa.

- Dodjeljivanje sredstava bez objavljivanja javnog natječaja

Bez objavljivanja javnog natječaja su dodijeljena sredstva korisnicima financiranja (na koje se primjenjuje Uredba) tijekom 2016. u iznosu 11.069.619,00 kn, a tijekom 2017. u iznosu 11.636.863,00 kn. Odnose se na sredstva doznačena zajednicama i savezima u sportu, kulturi i tehničkoj kulturi za provođenje dijela programa javnih potreba u 2016. u iznosu 7.407.000,00 kn, a u 2017. u iznosu 7.807.000,00 kn te udrugama i neprofitnim organizacijama za obavljanje javnih ovlasti povjerenih posebnim zakonima u 2016. u iznosu 3.552.066,00 kn, a u 2017. u iznosu 3.692.945,00 kn. Preostala doznačena sredstva u 2016. u iznosu 110.553,00 kn i u 2017. u iznosu 136.918,00 kn odnose se na jednokratne dodjele sredstava za neplanirane aktivnosti (do 5.000,00 kn) na temelju odluke župana, jednokratne dodjele sredstava za aktivnosti zbog nepredviđenih događaja, za aktivnosti udruga koje imaju isključivu nadležnost ili operativnu sposobnost, isplate novčanih nagrada i drugo.

Zajednice i savezi u sportu, kulturi i tehničkoj kulturi odnose se na Sportsku zajednicu Županije, Zajednicu školskih sportskih saveza Zagrebačke županije, Zajednicu kulturno umjetničkih udruga, Zajednicu tehničke kulture, Savez osoba s invaliditetom Zagrebačke županije, Udrugu za sport i rekreaciju te Hrvatski skijaški savez. S navedenim korisnicima su zaključeni ugovori o dodjeli sredstava, kojima je ugovorena dodjela sredstava u skladu s programima javnih potreba, dostava izvješća o izvršenim programima javnih potreba s opisom izvršenja programa i financijskim pregledom ostvarenja te su ugovorena druga međusobna prava i obveze.

Sportskoj zajednici Županije su doznačena sredstva u 2016. u iznosu 4.825.000,00 kn, a u 2017. u iznosu 4.875.000,00 kn za programe i druge namjene utvrđene programima javnih potreba u sportu. Sportska zajednica Županije je prije donošenja programa javnih potreba u sportu provela javne natječajne za prikupljanje pisanih ponuda za provedbu navedenog programa, koji su objavljeni na mrežnim stranicama Sportske zajednice Županije. Javni natječaji sadrže propisane podatke (uvjete za prijavu, mjerila za ocjenjivanje prijave, postupak odobravanja financijskih sredstava, dodatne uvjete). Natječajem su obuhvaćeni troškovi funkcioniranja i natjecanja granskih saveza i zajednica (unutar kojih djeluju sportski klubovi i udruge-članice sportske zajednice) te troškovi sportskih klubova i udruga kada su oni organizatori programa (priredbe, manifestacije, natjecanja, skrb o perspektivnim sportašima, školovanje kadrova), odnosno natječajem nisu obuhvaćeni samo troškovi funkcioniranja Sportske Zajednice županije. Na natječaj se prijavljuju samo članovi Sportske zajednice Županije. Rezultati javnih natječaja nisu objavljeni na mrežnim stranicama Sportske zajednice Županije. Na temelju provedenih natječaja, Sportska zajednica Županije je donijela prijedloge programa javnih potreba u sportu koje je podnijela Županiji na usvajanje.

Osim na račun Sportske zajednice Županije, sredstva u iznosu 629.000,00 kn u 2016. i 942.887,00 kn u 2017. su doznačena na temelju provedenog javnog poziva sportskim udrugama i klubovima za programe i projekte u sportu koji se odnose na sportska natjecanja, turnire, susrete i obljetnice sportskih udruga i klubova te na tekuće i investicijsko održavanje sportskih objekata i terena. Navedeni programi su planirani proračunom, a nisu planirani programima javnih potreba u sportu. Programi koji se odnose na sportska natjecanja, turnire, susrete i obljetnice sportskih udruga i klubova su trebala biti planirana i financirana putem Sportske zajednice Županije. Odredbama članka 76. Zakona o sportu je propisano da sportska zajednica raspolaže sredstvima za zadovoljavanje javnih potreba u sportu, za koje se sredstva osiguravaju iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a koja se odnose na poticanje i promicanje sporta, provođenje sportskih aktivnosti djece, mladeži i studenata, djelovanje sportskih udruga, sportskih zajednica i saveza, sportsku pripremu, domaća i međunarodna natjecanja, opću i posebnu zdravstvenu zaštitu sportaša, zapošljavanje osoba za obavljanje stručnih poslova u sportu te na sportske i rekreacijske aktivnosti osoba s teškoćama u razvoju, osoba s invaliditetom i drugih građana. Sredstva za izvršenje navedenih programa prenose se na račun sportske zajednice.

Državni ured za reviziju nalaže sve programe koji se odnose na sportska natjecanja, turnire, susrete i obljetnice sportskih udruga i klubova planirati programom javnih potreba u sportu i financirati putem sportske zajednice, u skladu s odredbama Zakona o sportu.

Zajednici kulturno umjetničkih udruga su doznačena sredstva u 2016. i iznosu 800.000,00 kn, a u 2017. u iznosu 900.000,00 kn za ostvarenje dijela programa javnih potreba u kulturi. Nakon zaključenih ugovora između Zajednice kulturno umjetničkih udruga i Županije, Zajednica je objavila javne pozive za sufinanciranje putnih troškova udruga u kulturi koje su članovi Zajednice. Javni pozivi su objavljeni na mrežnim stranicama Županije i sadrže propisane podatke, u skladu s kriterijima koje je utvrdila Zajednica (uvjete za prijavu, mjerila za ocjenjivanje prijave, postupak odobravanja financijskih sredstava, dodatne uvjete). Rezultati javnog poziva nisu objavljeni na mrežnim stranicama Županije. Iz financijskih izvještaja Zajednice je vidljivo da je Zajednica dodijelila sredstva udrugama u kulturi (koje su članovi Zajednice) za financiranje putnih troškova na temelju provedenog javnog poziva u 2016. u iznosu 709.758,00 kn i u 2017. u iznosu 753.416,00 kn. Preostala sredstva u 2016. u iznosu 90.242,00 kn i u 2017. u iznosu 146.584,00 kn utrošena su za redovno poslovanje Zajednice.

Zajednici tehničke kulture su doznačena sredstva u 2016. i u 2017. u iznosu 712.000,00 kn za programe i druge namjene utvrđene programima javnih potreba u tehničkoj kulturi. Iz financijskih izvješća Zajednice je vidljivo da je Zajednica dodijelila sredstva klubovima i udrugama u tehničkoj kulturi u 2016. u iznosu 611.000,00 kn, a u 2017. u iznosu 494.050,00 kn, dok su preostala sredstva utrošena za redovno poslovanje Zajednice. Iz dokumentacije Županije nije vidljivo je li Zajednica dodijelila sredstva klubovima i udrugama u tehničkoj kulturi na temelju provedenog javnog natječaja ili poziva. Odredbom članka 1. Uredbe je, između ostalog, propisano da na odgovarajući način Uredbu primjenjuju i druge pravne osobe kada iz javnih izvora financiraju programe i projekte udruga te doniraju odnosno sponzoriraju udruge, ako posebnim zakonom nije drugačije uređeno.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti kako bi Zajednica tehničke kulture dodjeljivala sredstva klubovima i udrugama u tehničkoj kulturi na temelju provedenog javnog natječaja ili poziva, u skladu s odredbama Uredbe.

Zajednici školskih sportskih saveza Zagrebačke županije su doznačena sredstva u 2016. i u 2017. u iznosu 820.000,00 kn, Savezu osoba s invaliditetom Zagrebačke županije su doznačena sredstva u 2016. u iznosu 100.000,00 kn, a u 2017. u iznosu 200.000,00 kn, Udruzi za sport i rekreaciju su doznačena sredstva u 2016. u iznosu 150.000,00 kn, a u 2017. u iznosu 200.000,00 kn, a Hrvatskom skijaškom savezu su doznačena sredstva u 2017. u iznosu 100.000,00 kn, za namjene utvrđene programima javnih potreba u sportu i u skladu sa zaključenim ugovorima.

Za obavljanje javnih ovlasti povjerenih posebnim zakonima, Županija je u 2016. doznačila sredstva Vatrogasnoj zajednici u iznosu 2.252.066,00 kn i u 2017. u iznosu 2.422.945,00 kn, Crvenom križu Županije u 2016. u iznosu 1.230.000,00 kn i u 2017. u iznosu 1.200.000,00 kn, Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja Stanicama Zagreb i Samobor u 2016. i 2017. u iznosu 50.000,00 kn te Hrvatskoj udruzi za obuku potražnih pasa u 2016. i 2017. u iznosu 20.000,00 kn. Navedene udruge i organizacije su određene za operativne snage civilne zaštite u Županiji. Sa svim korisnicima su zaključeni ugovori o dodjeli sredstava.

Vatrogasnoj zajednici sredstva se isplaćuju na temelju odredbe članka 45. Zakona o vatrogastvu, prema kojoj Županija, s obzirom na visinu svog proračuna, izdvaja 1,0 % do 2,0 % sredstava iz proračuna za poslove vatrogastva. Prema izračunu Županije, obveza izdvajanja sredstava iz proračuna Županije za 2016. iznosila je 1.599.102,00 kn, a za 2017. je iznosila 1.536.918,00 kn. S Vatrogasnoj zajednicom su zaključeni ugovori o financiranju sustava zaštite od požara na području Zagrebačke županije za 2016. i 2017., a kojom je obuhvaćeno financiranje redovne djelatnosti, plaće vatrogasnih koordinatora (centar 112), intervencije po nalogu županijskog vatrogasnog zapovjednika, organizacija vježbe zaštite i spašavanja te nabava vatrogasnih vozila i opreme. Županija je doznačila sredstva Vatrogasnoj zajednici u skladu sa zaključenim ugovorima, za redovnu djelatnost tijekom 2016. u iznosu 1.500.000,00 kn i 2017. u iznosu 1.590.000,00 kn te za plaće vatrogasnih koordinatora, intervencije po nalogu županijskog vatrogasnog zapovjednika i organizaciju vježbe zaštite i spašavanja tijekom 2016. u ukupnom iznosu 752.066,00 kn i 2017. u iznosu 832.945,00 kn.

Crvenom križu Županije sredstva se isplaćuju na temelju odredbi članaka 2. i 3. Pravilnika o načinu i rokovima plaćanja sredstava iz prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za rad ustrojstvenih oblika Hrvatskog Crvenog križa, prema kojima lokalne jedinice izdvajaju 0,2 % propisanih proračunskih prihoda za rad i djelovanje Službe traženja na razini lokalne jedinice te 0,5 % za javne ovlasti i redovne djelatnosti ustrojstvene jedinice Crvenog križa na svom području. Prema izračunu Županije, obveza izdvajanja sredstava iz proračuna Županije za 2016. iznosila je 1.148.135,00 kn, a za 2017. je iznosila 1.119.371,00 kn. S Crvenim križem Županije zaključeni su ugovori o izravnoj dodjeli sredstava za redovnu djelatnost i Službu traženja za 2016. u iznosu 1.150.000,00 kn i za 2017. u iznosu 1.120.000,00 kn te za sufinanciranje opremanja interventnih timova za 2016. i 2017. u iznosu 80.000,00 kn.

- Dodjeljivanje financijskih sredstava za aktivnosti na koje se ne primjenjuje Uredba

Turističkoj zajednici Županije su doznačena sredstva u 2016. u iznosu 700.000,00 kn, a u 2017. u iznosu 715.000,00 kn za četiri projekta koji se odnose na dizajn vrijednosti, komunikaciju vrijednosti, distribuciju i prodaju vrijednosti te za marketinšku infrastrukturu, a u 2017. dodatno još za projekt Europske unije Eko muzej Žumberak (15.000,00 kn). Sredstva su doznačena na temelju zaključaka župana i zaključenih ugovora o dodjeli sredstava, a u skladu s Programom poticanja poduzetništva Županije za 2017.

Političkim strankama su doznačena sredstva u 2016. u iznosu 3.830.676,00 kn, a u 2017. u iznosu 3.230.767,00 kn, na temelju godišnjih Odluka o raspoređivanju sredstava za redovito godišnje financiranje političkih stranaka u županijskoj skupštini Županije i u skladu s Odlukom o osiguravanju sredstava za redovito godišnje financiranje političkih stranaka iz 2014. Prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst, 2/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17), lokalne jedinice samostalno određuju iznos sredstava koji će osigurati u svojim proračunima za svaku godinu za koju se proračun donosi. Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna lokalne jedinice imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu i člana predstavničkog tijela izabranog s liste grupe birača. Sredstva se raspoređuju na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu, tako da pojedinoj političkoj stranci pripadaju sredstva razmjerna broju njezinih zastupnika, odnosno članova predstavničkog tijela u trenutku konstituiranja predstavničkog tijela. U skladu s navedenim, mjesečna naknada za svakog člana Županijske skupštine je za 2016. i 2017. iznosila 6.359,00 kn, a za svakog člana podzastupljenog spola je iznosila 6.995,00 kn. Tijekom 2016. naknada je isplaćena za 37 članova i 12 članica Županijske skupštine. Tijekom 2017. naknada je isplaćena do svibnja 2017. za 36 članova i 13 članica Županijske skupštine, od lipnja do rujna 2017. za 34 člana i 15 članica, a od listopada do prosinca 2017. za 35 članova i 15 članica Županijske skupštine.

Sustav praćenja provedbe programa i projekata, analiza ostvarenih rezultata te javno objavljivanje i izvještavanje

Prema Uredbi, davatelj financijskih sredstava pri financiranju programa i projekta obavezan je primjenjivati osnovne standarde praćenja i vrednovanja financiranja i izvještavanja koji se odnose na praćenje provedbe aktivnosti odobrenih programa i projekata, namjensko trošenje financijskih sredstava te vrednovanje učinaka natječaja na temelju praćenja provedbe programa ili projekata i podnošenja godišnjeg izvještaja o dodijeljenim financijskim sredstvima, provedenim postupcima i učincima financiranih programa i projekata Uredu za udruge.

Sustav praćenja provedbe programa i projekata, analiza ostvarenih rezultata te javno objavljivanje i izvještavanje obuhvaća korisnike kojima su dodijeljena financijska sredstva putem javnog natječaja, korisnike kojima su dodijeljena sredstva bez objavljivanja javnog natječaja te korisnike financijskih sredstava, odnosno aktivnosti na koje se ne primjenjuje Uredba.

- Praćenje provedbe programa i projekata za koje su sredstva dodijeljena putem javnog natječaja

Prema Uredbi, davatelj financijskih sredstava u suradnji s korisnikom financiranja prati provedbu financiranih programa ili projekata udruga što podrazumijeva programsko i financijsko praćenje te po potrebi uključivanje i kompetentnih vanjskih stručnjaka. Na temelju praćenja i vrednovanja rezultata pojedinačnih programa i projekata vrednuju se rezultati i učinci cjelokupnog javnog natječaja. Rezultate praćenja i vrednovanja financiranih programa ili projekata, odnosno javnih natječaja davatelj financijskih sredstava koristi za planiranje budućih javnih natječaja i razvoj relevantnih programa i strategija i oblikovanje javnih politika. Obujam praćenja i vrednovanja trebaju biti utemeljeni na načelu proporcionalnosti, na način da veća vrijednost programa ili projekta, odnosno javnog natječaja iziskuje veći obujam praćenja, odnosno vrednovanja.

Županija prati programe i projekte kroz informatički sustav Županije koji je ustrojen tijekom 2017. U navedeni informatički sustav se unose podaci o javnim natječajima i javnim pozivima, korisnicima financiranja, trajanju, statusu, odobrenim i dodijeljenim sredstvima, zaključenim ugovorima i dostavljenim godišnjim izvješćima korisnika financiranja. Pristup navedenom sustavu imaju zaposlenici Županije koji su ovlašteni za navedene poslove te udruge koje u sustavu prijavljuju svoje programe i projekte ispunjavanjem obrasca prijave te ispunjavaju obrazac godišnjeg izvješća o izvršenju programa.

Županija je provjeru provedenih aktivnosti odobrenih programa i projekata te namjenskog trošenja sredstava korisnika financiranja provodila samostalno, pregledom godišnjih izvješća korisnika financiranja o izvršenim programima i projektima u odnosu na ugovorne obveze te provjerama na licu mjesta na odabranom uzorku od onih korisnika kojima su na godišnjoj razini izvršene isplate iznad 20.000,00 kn, a prema Upitniku o fiskalnoj odgovornosti i u skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti. Izjavom o fiskalnoj odgovornosti Županije za 2016. i 2017. nisu utvrđene slabosti i nepravilnosti u vezi s kontrolom trošenja sredstava donacija. Prema zapisnicima o provedenoj kontroli namjenskog korištenja sredstava Županije, nepravilnosti također nisu utvrđene.

Tijekom 2016. i 2017. Županija je financirala po dva programa čije je razdoblje provedbe najmanje godinu dana i čija je vrijednost veća od 100.000,00 kn. Odnose se na program zaštite i prevencije nasilja protiv žena i njihove djece koja su preživjela partnersko nasilje kroz sklonište i savjetovalište koji je u 2016. financiran u iznosu 165.000,00 kn, a u 2017. u iznosu 170.000,00 kn te program zdravstvene, socijalne i humanitarne djelatnosti Zajednice udruge umirovljenika Zagrebačke županije koji je u 2016. financiran u iznosu 1.000.000,00 kn, a u 2017. u iznosu 1.050.000,00 kn. Terenska kontrola, odnosno provjera kod korisnika financiranja je obavljena u 2016. za program zaštite i prevencije nasilja protiv žena i njihove djece. O provedenoj kontroli je sastavljen zapisnik u kojem nisu utvrđene nepravilnosti. Za isti program u 2017. te za program Zajednice udruge umirovljenika nisu obavljene terenske kontrole.

S obzirom da su isti programi navedenih korisnika financirani i u 2018., Županija je tijekom obavljanja revizije (u listopadu 2018.) obavila terensku provjeru provedbe navedenih programa, kojima nedostaci nisu utvrđeni.

Godišnja izvješća korisnika financiranja o izvršenim programima i projektima su dostavljena na obrascima propisanim u natječajnoj dokumentaciji. Godišnja izvješća sadrže detaljne opisne i financijske podatke o provedenim programima i projektima u cjelini, odnosno iz izvješća su vidljivi svi izvori financiranja određenog programa i projekta. Izvješća, između ostalog, sadrže podatke o provedenom programu i projektu (naziv programa, područje provedbe, datum početka i završetka programa, podaci o voditelju i partnerima na programu, odobrena sredstva, drugo), podatke o utrošenim sredstvima programa po vrsti i namjeni, podatke o vrednovanju programa korisnika te podatke o dostavi obaveznih priloga uz izvješće.

Prihvatljivi, odnosno neprihvatljivi troškovi financiranja programa i projekata su utvrđeni Pravilnikom o financiranju udruga i drugih neprofitnih organizacija iz proračuna Županije (prosinac 2015.), a detaljnije su utvrđeni javnim natječajima i javnim pozivima, odnosno uputama za prijavitelje. Županija navedene troškove provjerava putem obrazaca prijava u kojima korisnici financiranja navode financijski plan programa ili projekta, odnosno navode planirane troškove prema vrsti i namjeni te putem godišnjih izvješća o izvršenju programa u kojima korisnici financiranja navode utrošena sredstva prema vrsti i namjeni. Osim toga, uz godišnja izvješća korisnici financiranja obvezno prilažu i drugu dokumentaciju kojima se dokazuju provedene aktivnosti i rezultati programa ili projekta (računi, putni nalozi, ugovori, obračuni honorara, bankovni izvodi, detaljno obrazloženje utroška sredstava za koje ne postoje računi, fotografski materijali o provedenom programu, drugo). Također, korisnici financiranja potpisuju izjavu da je program ili projekt izvršen u skladu s činjenicama navedenima u izvješću, da su sredstva Županije utrošena u skladu s priloženim dokumentima te da ukupna sredstva dobivena za projekt ne prelaze sredstva potrebna za provedbu projekta. Tijekom 2016. i 2017. je Županija utvrdila u samo nekoliko slučajeva da korisnici financiranja su ostvarili neke neprihvatljive troškove programa, odnosno da sredstva nisu utrošena namjenski, u skladu s prijavljenim troškovima. Za nenamjenski utrošena sredstva Županija je zatražila i ostvarila povrat sredstava.

Odredbama Pravilnika o financiranju udruga i drugih neprofitnih organizacija iz proračuna Županije (prosinac 2015.) i Pravilnika o općim uvjetima dodjele donacija, subvencija i kapitalne pomoći iz proračuna Županije (veljača 2016.) je utvrđeno da je korisnik financiranja obavezan vratiti primljena sredstva za provedbu programa ili projekta u slučajevima kada se utvrdi da korisnik nije izvršio program predviđen ugovorom, da nije sredstva koristio namjenski ili ako iz neopravdanih razloga nije podnio izvješće o izvršenju programa u propisanom roku. Osim navedenog, s nekim korisnicima je ugovorena odredba o uskraćivanju prava na dodjelu financijskih sredstava za programe i projekte u sljedeće dvije ili tri godine, ako korisnici ne vrata zatražena sredstva zbog neispunjenja ugovorenih obveza.

Tijekom obavljanja revizije, metodom uzorka, provjerena su neka godišnja izvješća korisnika financiranja. Provjerom nisu utvrđene nepravilnosti i propusti u korištenju sredstava. Županija je pisanim putem potvrdila prijem godišnjih izvješća s potrebnom pratećom dokumentacijom, a u slučajevima nepotpunih godišnjih izvješća i prateće dokumentacije je zatražila i dobila dopunu podataka. Županija nije pisanim putem obavještavala korisnike financiranja o prihvaćanju godišnjih izvješća.

Odredbama članka 51. Uredbe je propisano da davatelj financijskih sredstava obvezan je pisanim putem potvrditi prijem izvještaja s potrebnom pratećom dokumentacijom i njegovo prihvaćanje u roku od 60 dana, ako ugovorom nije propisan drugi rok. Davatelj financijskih sredstava prekida rok za prihvaćanje izvještaja obavještavanjem korisnika financiranja da se izvještaj ne može prihvatiti te da smatra da je potrebno poduzeti dodatne provjere. U takvim slučajevima, davatelj financijskih sredstava zatražit će pojašnjenja, izmjene ili dodatne podatke koji se trebaju dostaviti u roku 15 dana od podnošenja zahtjeva, ako ugovorom nije propisan drugi rok.

Državni ured za reviziju nalaže pisanim putem potvrditi korisnicima financiranja prihvaćanje izvještaja o izvršenim programima i projektima u roku 60 dana, u skladu s odredbama Uredbe.

Županija je samostalno obavljala vrednovanje natječaja, odnosno provedenih programa i projekata pri izradi godišnjih izvještaja o izvršenju proračuna. Svaki upravni odjel je izradio godišnji izvještaj o izvršenju proračuna, koji, između ostalog, sadrži pokazatelje uspješnosti aktivnosti i projekata (pokazatelji učinka i rezultata), pokazatelje na kojima se zasnivaju izračuni i ocjene potrebnih sredstava te razloge odstupanja od plana. Osim navedenog, Županija je uz pomoć kompetentnih vanjskih stručnjaka obavljala vrednovanje provedenih programa i projekata pri izradi strateških dokumenata (u području kulture, sporta, turizma te zdravstva i socijalne skrbi), analizom učinkovitosti dodijeljenih sredstava i drugim analizama na temelju kojih su izrađeni strateški dokumenti. Korisnici financiranja obavljaju vrednovanje provedenog programa i projekta kroz godišnje izvješće, kao obavezni podatak kojeg u izvješću trebaju navesti. Županija nije izradila obrasce za dokumentiranje provedenog vrednovanja natječaja, odnosno provedenih programa i projekata.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi obrasce za stručno vrednovanje programa ili projekata kako bi provedeni postupci vrednovanja bili dokumentirani.

Županija je Uredu za udruge dostavila godišnje izvještaje o dodijeljenim financijskim sredstvima iz javnih izvora te provedenim postupcima i učincima financiranih programa i projekata za 2016. i 2017. Također je dostavljala informacije o raspisanim natječajima, radi njihove objave na mrežnim stranicama Ureda.

Izvešća o izvršenju programa javnih potreba su sastavljena za sport za 2016. i 2017. te za kulturu i socijalnu skrb za 2017., a nije sastavljeno za tehničku kulturu. Financijski podaci o izvršenju pojedinog programa i projekta su vidljivi iz godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna Županije.

- Praćenje provedbe programa i projekata za koje su sredstava dodijeljena bez objavljivanja javnog natječaja

Prema Uredbi, u slučajevima kada su financijska sredstva dodijeljena bez objavljivanja javnog natječaja, korisnici sredstava obvezni su poštivati osnovne standarde javnog objavljivanja i izvještavanja. Navedeno se odnosi na zajednice i saveze u sportu, kulturi i tehničkoj kulturi kojima se sredstva doznavačavaju na temelju programa javnih potreba, zatim udruge i organizacije za provođenje javnih ovlasti te druge udruge kojima su sredstva izravno dodijeljena.

Svi korisnici izravnog financiranja dostavili su Županiji godišnja izvješća o izvršenim programima ili projektima te drugim troškovima vezanima uz obavljanje redovne djelatnosti, na obrascima objavljenima na mrežnoj stranici Županije. Crveni križ Županije je dostavio i polugodišnja izvješća o utrošku sredstava, u skladu s odredbom članka 5. Pravilnika o načinu i rokovima plaćanja sredstava iz prihoda lokalnih jedinica za rad ustrojstvenih oblika Hrvatskog Crvenog križa. Uz godišnja izvješća su dostavljeni detaljni opisni i financijski podaci o provedenim programima i drugim troškovima (materijalni troškovi, plaće i naknade), kao i dokumentacija kojom se dokazuje namjensko trošenje sredstava. Zajednice i savezi u sportu, kulturi i tehničkoj kulturi su dostavili i podatke o iznosima doznačenih sredstava svojim članovima (udrugama i klubovima), s opisom provedenih aktivnosti.

Kontrolu provedbe programa javnih potreba u sportu u dijelu koji se odnosi na Sportsku zajednicu Županije, provodi Sportska zajednica Županije na temelju Pravilnika o kontroli realizacije programa javnih potreba u športu, kojeg je donio Izvršni odbor Sportske zajednice Županije u prosincu 2013. Navedenim Pravilnikom je utvrđeno da Sportska zajednica Županije provodi stalnu i cjelovitu kontrolu realizacije programa, odnosno programsku kontrolu i financijski nadzor svojih članica. Kontrola se provodi najmanje jednom godišnje prema godišnjem programu rada povjerenstva Sportske zajednice Županije za provođenje kontrole te po nalogu Izvršnog odbora Sportske zajednice Županije. Povjerenstvo za provođenje kontrole podnosi Izvršnom odboru polugodišnja izvješća o svom radu. Županija ne raspolaže s informacijama o obavljenim kontrolama Sportske zajednice Županije.

Županija nije provodila terensku provjeru Sportske zajednice Županije te drugih zajednica i saveza, odnosno drugih korisnika izravnog financiranja. U godišnjem planu unutarnje revizije za 2018. su planirane revizije programa javnih potreba u sportu te revizija sufinanciranja i praćenja rada Crvenog križa Županije.

- Praćenje korištenja sredstava za aktivnosti na koje se ne primjenjuje Uredba

Turistička zajednica je dostavila Županiji izvješća o ostvarenju programa za 2016. i 2017., koja sadrže opis provedenih aktivnosti, financijske podatke te prirodne pokazatelje o provedenim aktivnostima. Iz podataka navedenih u izvješćima proizlazi da su sredstva korištena namjenski, u skladu s ugovorima.

Strategijom turističkog razvoja Županije od 2016. do 2025. dan je pregled postojećeg stanja u Županiji pri čemu su analizirani pokazatelji koji se odnose na zemljopisna obilježja, gospodarstvo, infrastrukturna obilježja, ekološke značajke i korištenje prostora, obilježja turističke ponude i potražnje te destinacijski marketing. Izrađena je analiza turizma Županije, kao i prilike i prijetnje razvoju turizma koje proizlaze iz okruženja, utvrđena je vizija i ciljevi razvoja, prioritetni programi, obrađena su ciljna tržišta i potrošački segmenti. Strategijom je planirana provedba 31 programa do 2025., s ciljem intenzivnijeg pokretanja turističkog razvoja, unapređenja turističkih proizvoda i povećanja turističke potražnje, kako bi Županija podigla svoju prepoznatljivost kao turistička destinacija.

OCJENA UČINKOVITOSTI DODJELJIVANJA I KORIŠTENJA TEKUĆIH DONACIJA IZ PRORAČUNA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti dodjeljivanja i korištenja tekućih donacija iz proračuna Zagrebačke županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti planiranje programa i projekata, dodjeljivanje sredstava korisnicima, praćenje i vrednovanje provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro te javno objavljivanje i izvještavanje.

Na temelju revizijom utvrđenih činjenica, primjenjujući utvrđene kriterije, Državni ured za reviziju ocjenjuje da je dodjeljivanje i korištenje tekućih donacija iz proračuna Zagrebačke županije **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, jer su utvrđene slabosti i propusti koji ne utječu bitno na provedbu programa i projekata od interesa za opće dobro.

Državni ured za reviziju je Zagrebačkoj županiji dao sljedeće naloge i preporuke:

- godišnjim programima javnih potreba utvrditi obvezu izrade izvještaja o izvršenju navedenih programa
- programima javnih potreba u kulturi planirati programe koji će se financirati putem Zajednice kulturno umjetničkih udruga
- utvrditi kriterije i rokove za utvrđivanje programa javnih potreba u tehničkoj kulturi te način njihova raspoređivanja i dodjele, u skladu s odredbama Zakona o tehničkoj kulturi
- programima javnih potreba u tehničkoj kulturi, između ostalog, zasebno planirati rad i programe udruga i klubova u tehničkoj kulturi
- za iste programe u kulturi, programe braniteljskih udruga te socijalne i humanitarne programe primijeniti jednake kriterije za ostvarivanje prava na financiranje programa i projekata udruga i drugih neprofitnih organizacija
- sve programe koji se odnose na sportska natjecanja, turnire, susrete i obljetnice sportskih udruga i klubova planirati programom javnih potreba u sportu i financirati putem sportske zajednice, u skladu s odredbama Zakona o sportu
- poduzeti aktivnosti kako bi Zajednica tehničke kulture dodjeljivala sredstva klubovima i udrugama u tehničkoj kulturi na temelju provedenog javnog natječaja ili poziva, u skladu s odredbama Uredbe
- pisanim putem potvrditi korisnicima financiranja prihvaćanje izvještaja o izvršenim programima i projektima u roku 60 dana, u skladu s odredbama Uredbe
- izraditi obrasce za stručno vrednovanje programa ili projekata kako bi provedeni postupci vrednovanja bili dokumentirani.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi provedba navedenih naloga i preporuka pridonijela otklanjanju utvrđenih nepravilnosti i propusta, čime bi se utjecalo na povećanje učinkovitosti dodjeljivanja i korištenja tekućih donacija iz proračuna Zagrebačke županije.

OČITOVANJE ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Županija se očitovala na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti dodjeljivanja i korištenja tekućih donacija iz proračuna Zagrebačke županije za 2016. i 2017. te je prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju. U vezi s preporukom da se godišnjim programima javnih potreba utvrdi obveza izrade izvještaja o izvršenju navedenih programa, navodi da je u tijeku obavljanja revizije, za većinu prijedloga programa javnih potreba za 2019. utvrđena navedena obveza. Također navodi da su programi koji će se financirati putem Zajednice kulturno umjetničkih udruga navedeni u prijedlogu programa javnih potreba u kulturi za 2019.